

Gymnasiebehovet 2022

Trender och kunskap om Stockholms läns gymnasierregion

STORSTHLM
KOMMUNER I SAMVERKAN

Om rapporten

Syftet med rapporten är att ta fram ett gemensamt regionalt kunskapsunderlag till huvudmännen.

Med gemensamma fakta som bas kan dialog föras om bedömningar och prioriteringar på såväl regional, delregional som lokal nivå. Merparten av underlaget i denna rapport, där inte annat anges, baseras på data från Gymnasieantagningen Storsthlms antagningssystem samt ungdoms- och elevdatabasen (UEDB).

Att stötta eleverna i spåren av pandemin

I skrivande stund pågår ett krig i Ukraina och det är en orolig tid i världen. Under 2021 har covid-19-pandemin fortsatt att påverka hela samhället och skolan har haft stora utmaningar. Betydande insatser har gjorts av skolornas ledning och personal för att elever under rådande omständigheter ska få en god utbildning. Pandemin har inneburit svårigheter för flera elevgrupper när det gäller lärande, hälsa och stöd.

Den här rapporten handlar förvisso inte om pandemin och inte om den rådande världssituationen. Men i skolans värld lever vi hela tiden med konsekvenserna av vad som sker i vår omvärld och de flesta kommuner behöver planera för en ny kategori elever.

Kommunerna har kommit överens om ett samverkansavtal där ett av de gemensamma målen är att öka genomströmningen i gymnasieskolan för att fler ungdomar ska fullfölja utbildningen inom tre år. Det är viktigt att få alla elever att fullfölja, men i spåren av pandemin – vilka stödinsatser krävs för att få eleverna att klara av sin utbildning med goda resultat och inom rimlig tid? Pandemin visade att det går att samarbeta och hitta lösningar snabbt. Vad har vi för lösningar nu? Hur kan vi inspireras av varandra? Kan vi gemensamt bekräfta att vi är på rätt väg eller upptäcka att vi borde göra mer?

Det här är den åttonde upplagan av Gymnasiebehovsrapporten, som följer elevernas sökmönster in i gymnasieskolan, vad som händer under gymnasietiden samt hur det går för dem. Rapporten visar hur antalet gymnasieplatser och erbjudna program i regionen växer fram genom utbud och efterfrågan.

Antalet ungdomar i gymnasieåldern fortsätter att öka, tidigare års prognoser har dock skrivits ned. Vi ser en kommande topp år 2026. Sammantaget är bedömningen att det tillkommer omkring 9 000 elever fram till år 2031, där den största delen av ökningen förväntas redan före år 2027.

Det har sagts tidigare men vi säger det igen: Det blir allt viktigare att utveckla och fördjupa samarbetet över kommungränserna för att kunna bedriva en ekonomiskt hållbar gymnasieskola. Medlemsorganisationen Storsthlm stöttar kommunerna och ger förutsättningar för en samverkan för elevernas bästa och för att stimulera en verksamhet av hög kvalitet där fokus ska ligga på fritt val, ökad målluppfyllelse och likvärdighet.

Vår förhoppning är att den här rapporten ger ett gemensamt kunskapsunderlag och stimulerar till ett fortsatt utvecklingsarbete på såväl regional, delregional som lokal nivå. Slutligen en ödmjuk förhoppning att vi tillsammans skapar en skola där eleverna kan hämta hem det de missat under pandemin samtidigt som vi ger goda förutsättningar för de barn och elever som kommer hit som flyktingar.

Johan von Sydow
Förbundsdirektör
Storsthlm

Innehåll

3 Förbundsdirektören har ordet

6 En gemensam gymnasierregion

- 6 Samverkansavtalet – vår gemensamma målsättning
- 7 Gemensam prislista och strukturtillägg
- 7 Vårt gemensamma utbud

11 Så söker och antas eleverna

- 11 Gymnasieskolans nationella program i Stockholmsregionen
- 19 Gymnasierregionens modell för resursfördelning efter elevernas förutsättningar och behov
- 22 Obehöriga till nationellt program
- 25 Antagna till gymnasiesärskolan
- 27 Tidplan för utbudsplanering och antagning till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan
- 28 Första ansökningsperioden och utbudet inför den preliminära antagningen 2022
- 30 Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)

33 Kommunkluster

- 33 Gymnasieplaneringen 2022–2031
- 34 Likheter och skillnader mellan klustren
- 36 Kommunkluster nordost
- 38 Kommunkluster nordväst
- 40 Kommunkluster syd
- 42 Kommunkluster öst
- 44 Kommunkluster centrum

46 Efter gymnasietiden

- 46 Genomströmning – gymnasieexamen inom tre år
- 47 Etableringsstatus ett år efter gymnasieexamen

49 Behovet av gymnasieplatser i framtiden

- 49 Antalet gymnasieelever ökar
- 50 Utbud och dimensionering fram till 2031
- 54 Beräknade kostnader fram till 2030

Snabbfakta om gymnasiregionen läsåret 2021/2022

Hotell- och turism- programmet

Minsta nationella
programmet

Andel av de
behöriga som sökt till
högskoleförberedande
program

82 %

Andel av de
behöriga som sökt
till yrkesprogram

18 %

Samhälls- vetenskaps- programmet

Största programmet

Antal gymnasieskolor

190 totalt

varav 60 kommunala
129 fristående
1 Region Stockholm

Antal elever
i gymnasieskolan
i regionen

83 753

Andel därav som går
i en kommunal skola

55 %

Andel därav som går
i en fristående skola

45 %

Antal elever i
gymnasiesärskolan
i regionen

1 252

Antal gymnasiesärskolor

40 totalt

varav 22 kommunala
17 fristående
1 Region Stockholm

En gemensam gymnasierregion

Vår gemensamma gymnasierregion hålls ihop med hjälp av ett samverkansavtal. Inom ramen för samarbetet finns även en gemensam prislista och strukturtillägg som kommunerna har kommit överens om. Det finns ett brett utbud av utbildningar som eleverna har möjlighet att söka oberoende av var i regionen de bor. Ett gemensamt antagningskansli, Gymnasieantagningen Storsthlm, sköter antagningen till länets 26 kommuner, Gnesta och Håbo.

Samverkansavtalet – vår gemensamma målsättning

Samverkansavtalet mellan Stockholms läns kommuner, Håbo kommun och Region Stockholm utgör grunden för samverkan i den gemensamma gymnasierregionen. Avtalet har ett tydligt elevfokus där det främsta syftet är att kunna erbjuda regionens elever ett brett utbud av gymnasieutbildning där elever söker och mottas på lika villkor. Samtliga nationella program erbjuds inom samverkansområdet och det är endast ett fåtal inriktningar som inte finns att söka.

Antagningen till gymnasieskolan sker via kommunernas gemensamma antagningskansli, Gymnasieantagningen Storsthlm.

Samverkansavtalet syftar till att utifrån skollagens och gymnasieförordningens bestämmelser skapa bästa möjliga förutsättningar för en samverkan för elevernas bästa. Avtalet ska underlätta och stimulera en verksamhet av hög kvalitet där fokus ska ligga på fritt val, ökad målpuppfyllelse och likvärdighet. Avtalet syftar också till att skapa bästa möjliga förutsättningar att tillgodose utbildningsbehovet i hela regionen.

I avtalet finns följande mål fastställda för det gemensamma arbetet:

- Konkretisera den politiska överenskommelsen från 2001 om Stockholms län som en gemensam gymnasierregion
- Uppfylla skollagens krav (kap 16 § 42) på ett allsidigt utbud av program
- Uppfylla skollagens krav (kap 2 § 8a) på resursfördelning efter elevernas behov
- Alla sökande blir mottagna på lika villkor i samverkanskommunerna, det vill säga alla blir förstahandsmottagna
- Gymnasieskolorna ska konkurrera på lika villkor oavsett huvudman
- Med elevperspektivet i fokus, bredda tillgången till utbildningsvägar för den enskilda eleven
- Skapa bästa möjliga förutsättningar för regional dialog i syfte att samordna planering och dimensionering så att efterfrågan och utbud är i balans
- Gemensamt, med stöd av regionala programråd, stimulera utveckling av utbildningar som bedöms strategiskt viktiga för länets utveckling
- Underlätta kontakter med branschernas företrädare via regionala programråd för utbildning i ett länsperspektiv
- Skapa bästa möjliga förutsättningar för utvärdering av arbetet med gemensam gymnasierregion
- Öka likvärdigheten i utbildningarna för att uppnå högre kvalitet
- Öka genomströmningen i gymnasieskolan för att fler ungdomar ska fullfölja utbildningen inom tre år
- Definiera förädlingsvärden för att kunna använda det i utvärdering

Gemensam prislista och strukturtillägg

Samverkansavtalet innehåller en gemensam prislista för samtliga nationella program samt för introduktionsprogrammet programinriktat val. Samtliga kommuner i Stockholms län, Håbo kommun samt Region Stockholm (i berörda delar gällande Berga Naturbruksgymnasium) har antagit prislisan. Prislisan består av programpeng och strukturtillägg. Utöver ersättning enligt prislisan finns möjlighet att söka ett individuellt tilläggsbelopp som regleras enligt skollagen.

Programpengen räknas årligen upp enligt en fastställd modell som baseras på sju kostnadsslag (med hänvisning till SL kap 16, 53 §). I samband med uppräknningen utifrån kostnadsslagen görs en politisk bedömning och justering med hänsyn till kommunernas ekonomiska läge och gemensamma politiska prioriteringar. En rekommendation om justering av programpriser tas i Storsthlmns styrelse varefter alla kommuner i samverkansområdet beslutar om att anta rekommendationen. För 2022 års prislista gjordes en uppräkning med 1,5 procent.

Utöver programpengen betalas ett strukturtillägg ut. Syftet med strukturtillägget är att ge extra medel till skolor som har elever med behov av mer stöd. Strukturtillägget beräknas utifrån den sökandes meritpoäng från årskurs 9 och utgör även beräkningsgrund för elever i årskurs 2 och 3. Strukturtilläggets utformning gör att skolor som har många elever med lägre meritvärde än 200 får ett högre strukturtillägg. Skolor med färre elever med meritpoäng under 200 får ett lägre strukturtillägg. Strukturtillägget beräknas per elev men betalas ut till skolorna utan specifikation om vilka elever det avser. De totala beloppen specificeras per skola och per nationellt program. År 2021 utbetalades drygt 78 miljoner kronor i strukturtillägg.

Prislisan i sin helhet och mer information går att hitta på Storsthlmns webbplats.

Vårt gemensamma utbud

En viktig utgångspunkt för samarbetet i den gemensamma gymnasiregionen är att eleverna ska få tillgång till ett brett utbud. Det finns 18 nationella program, sex högskoleförberedande och tolv yrkesprogram. Inom programmen finns förutom 60 nationella inriktningar även särskilda varianter och inom yrkesprogrammen finns dessutom lärlingsutbildning. Samtliga program och nästan alla nationella inriktningar erbjuds på en kommunal och/eller fristående skola i regionen. I de fall där inriktningen inte erbjuds i regionen är det endast enstaka elever eller ingen alls som har sökt sig till en skola utanför länet.

Spridning av gymnasieskolor över länet

Antal gymnasieskolor inom samverkansområdet

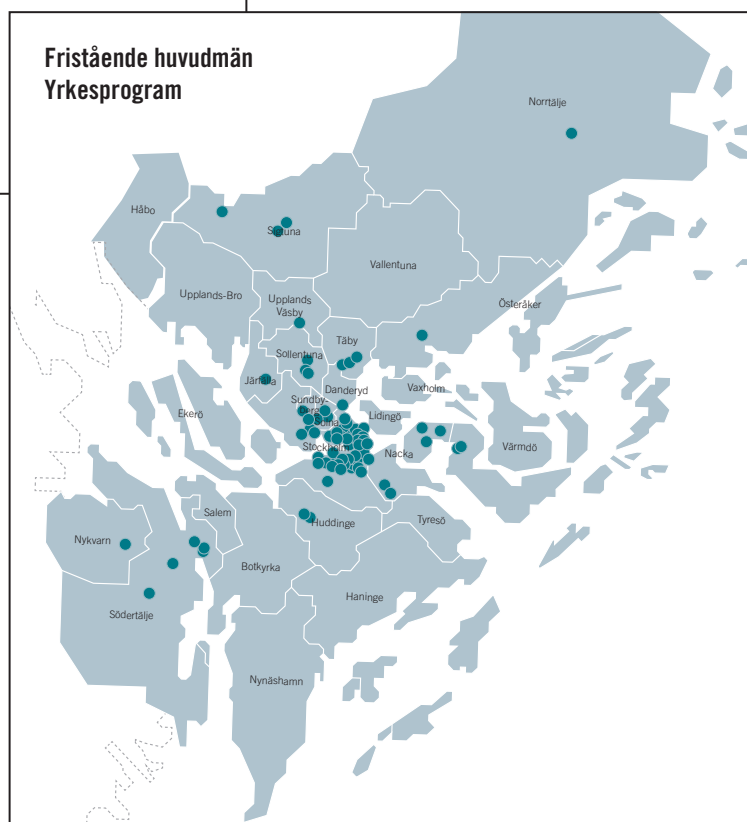
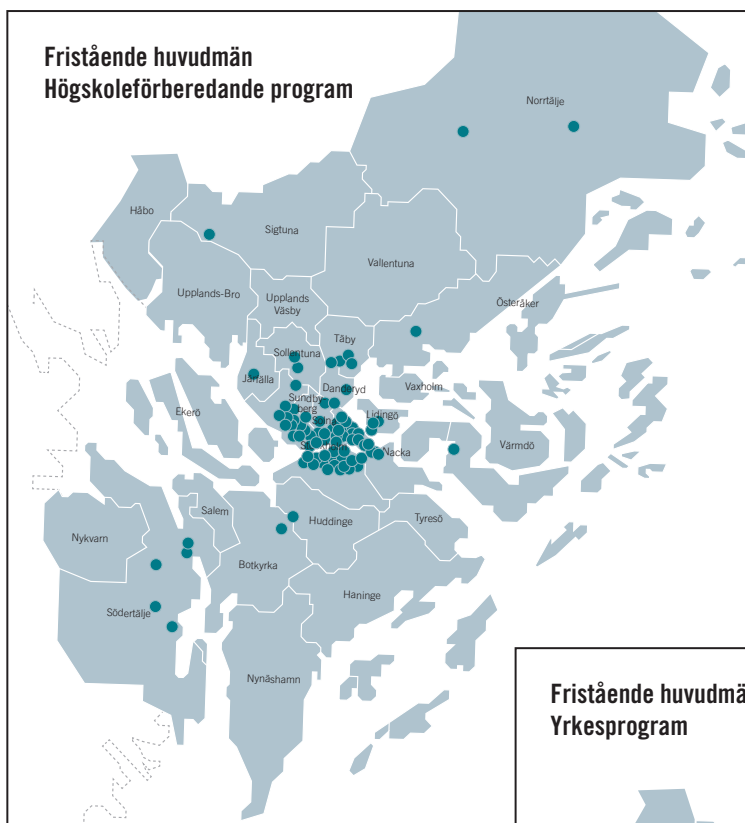
Totalt			Kommunala skolor			Fristående skolor			Region Stockholm		
	2017	176		2017	59		2017	116		2017	1
	2018	182		2018	59		2018	122		2018	1
	2019	180		2019	57		2019	122		2019	1
	2020	180		2020	57		2020	122		2020	1
	2021	184		2021	60		2021	124		2021	1
	2022	190		2022	60		2022	129		2022	1

Det är en spridning av gymnasieskolor över hela länet med en tydligare koncentration av skolor i de centrala delarna av Stockholms län. Det är en större spridning av kommunala än fristående skolor utanför innerstan. Skolorna är ofta placerade i närheten av kollektivtrafik som exempelvis pendeltåg- och tunnelbanestationer.

Spridning av utbud efter huvudman

I Stockholms län och Håbo finns det 49 skolor med kommunal huvudman som erbjuder högskoleförberedande program och 33 kommunala skolor som erbjuder yrkesprogram. När det gäller fristående skolor finns det 94 skolor som erbjuder högskoleförberedande program och 64 som erbjuder yrkesprogram.

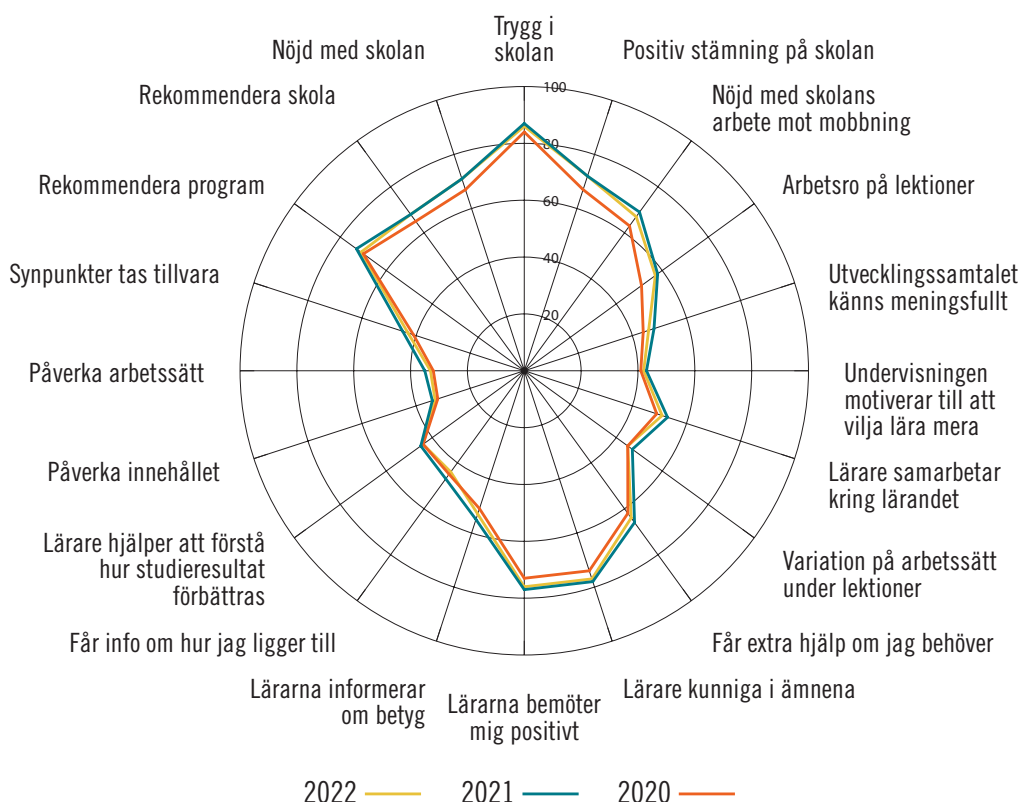
Jämför gymnasieskolor – vad tycker eleverna i årskurs 2?

Varje år genomförs en webbenkät på gymnasiet där eleverna i årskurs 2 får svara på frågor kring trivsel, trygghet och lärande på programnivå. Enkäten utgår från läroplanens målområden och mäter elevernas upplevelse av utbildningen. Det finns även möjlighet för skolor att genomföra en enkät bland eleverna på Språkintröduktion.

På Gymnasieantagningens webbplats gymnasieantagningen.storsthlm.se/elevenkater kan du se och jämföra resultatet av vad gymnasieeleverna tycker om sin utbildning.

Resultatet av årets enkät kan blivande gymnasieelever ta del av från i mitten av april i samband med omvalsperioden. Deltagande kommuner och skolor får egna resultatrapporter i april. Nedan presenteras delar av resultatet av genomförd enkät 2010–2022.

Länsgemensam undersökning gymnasiet år 2 Stockholms län

Så söker och antas eleverna

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Gymnasieskolans nationella program
- Antal sökande och antal studievägar
- Sökta program och antagna 2021
- Förändringar i antagningen 2011–2021
- Antagna på förstahandsval och antal erbjudna utbildningsplatser
- Könsfördelning mellan de nationella programmen
- Strukturtillägg
- Obehöriga elever och introduktionsprogram
- Antagning till gymnasiesärskolan
- Tidplan för utbudsplanering och antagning
- Preliminär ansökan och utbud 2022
- Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)

Gymnasieskolans nationella program i Stockholmsregionen

Höstterminen 2021 fanns 83 752 elever i samverkansområdets gymnasieskolor, varav 82 767 var folkbokförda i gymnasierregionen (Stockholms län samt Håbo kommun). Dessutom fanns 652 elever i gymnasierregionens skolor som inte var folkbokförda i någon kommun. Siffran är något högre än tidigare år då det nu är inklusive de elever som inte har en koppling till en kommun i Ungdoms- och elevdatabasen (UEDB). Flertalet av dessa var asylsökande, men det rör sig också, bland annat, om EU-medborgare och utbytesstudenter.

Vid skolstart i augusti 2021 började 26 495 elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program. Andelen elever i grundskolans årskurs 9 som inte söker till gymnasieskolan är mycket liten.

Totalt antal sökande och antagna

Här visas det totala antalet sökande, oavsett hemkommun och behörighet, som gjort minst ett val till gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan i Stockholmsregionen (inklusive Håbo kommun) samt hur många av dessa som sökt nationellt program i första hand. Dessutom visas antal antagna till gymnasieskolans nationella program.

Totalt antal sökande			Förstahandssökande Nationella Program			Antagna Nationella Program		
	2017	29 989		2017	25 325		2017	23 470
	2018	31 931		2018	27 430		2018	24 856
	2019	32 180		2019	28 163		2019	25 702
	2020	31 855		2020	28 167		2020	26 513
	2021	31 536		2021	28 274		2021	26 495

Antal studievägar/sökalternativ inom de nationella programmen

Ett sökalternativ inom nationellt program består i Stockholmsregionen av en kombination av program och skola, oftast också inriktning. Även spetsutbildningar, särskilda varianter och ett antal lokala profiler utgör egna sökalternativ.

Totalt			Kommunala skolor			Fristående skolor			Region Stockholm		
	2017	1 049		2017	478		2017	567		2017	4
	2018	1 115		2018	479		2018	631		2018	5
	2019	1 148		2019	478		2019	665		2019	5
	2020	1 124		2020	453		2020	666		2020	5
	2021	1 152		2021	476		2021	670		2021	6

Andel sökande till högskoleförberedande program och yrkesprogram

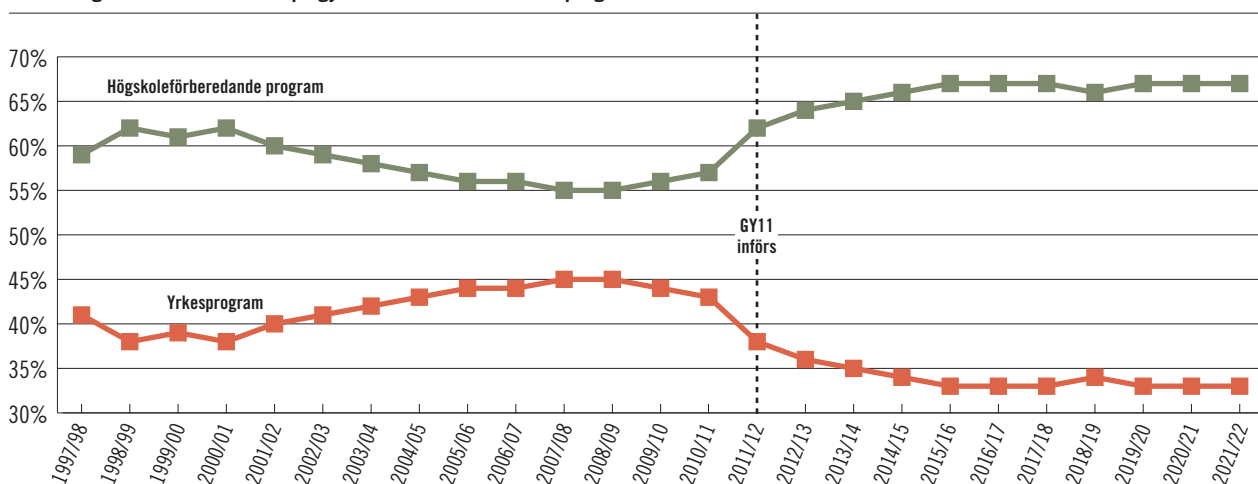
Andelen elever som i första hand söker ett yrkesprogram minskade i samband med införandet av den nya gymnasieskolan 2011 (GY11). Minskningen har planat ut de senaste åren men från 2019/2020 har andelen sökande till yrkesprogram åter minskat något på riksnivå.

Jämfört med riket ligger Stockholmsregionen lägre när det gäller sökande till yrkesprogram. 2021 var snittet i riket 36 procent av samtliga som sökte ett nationellt program i första hand, och för sökande till samverkansområdet 20 procent. Inom samverkansområdet finns det stora inomregionala skillnader. Till skolorna i samverkansområdet sökte 5 700 ett yrkesprogram i första hand och 22 500 ett högskoleförberedande program i första hand 2021, oavsett hemkommun och oavsett behörighet.

Av de sökande till samverkansområdet som var behöriga till nationella program sökte 82 procent högskoleförberedande program och 18 procent yrkesprogram. För riket var motsvarande fördelning 69 procent respektive 31 procent.

Fördelning av elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program – riket

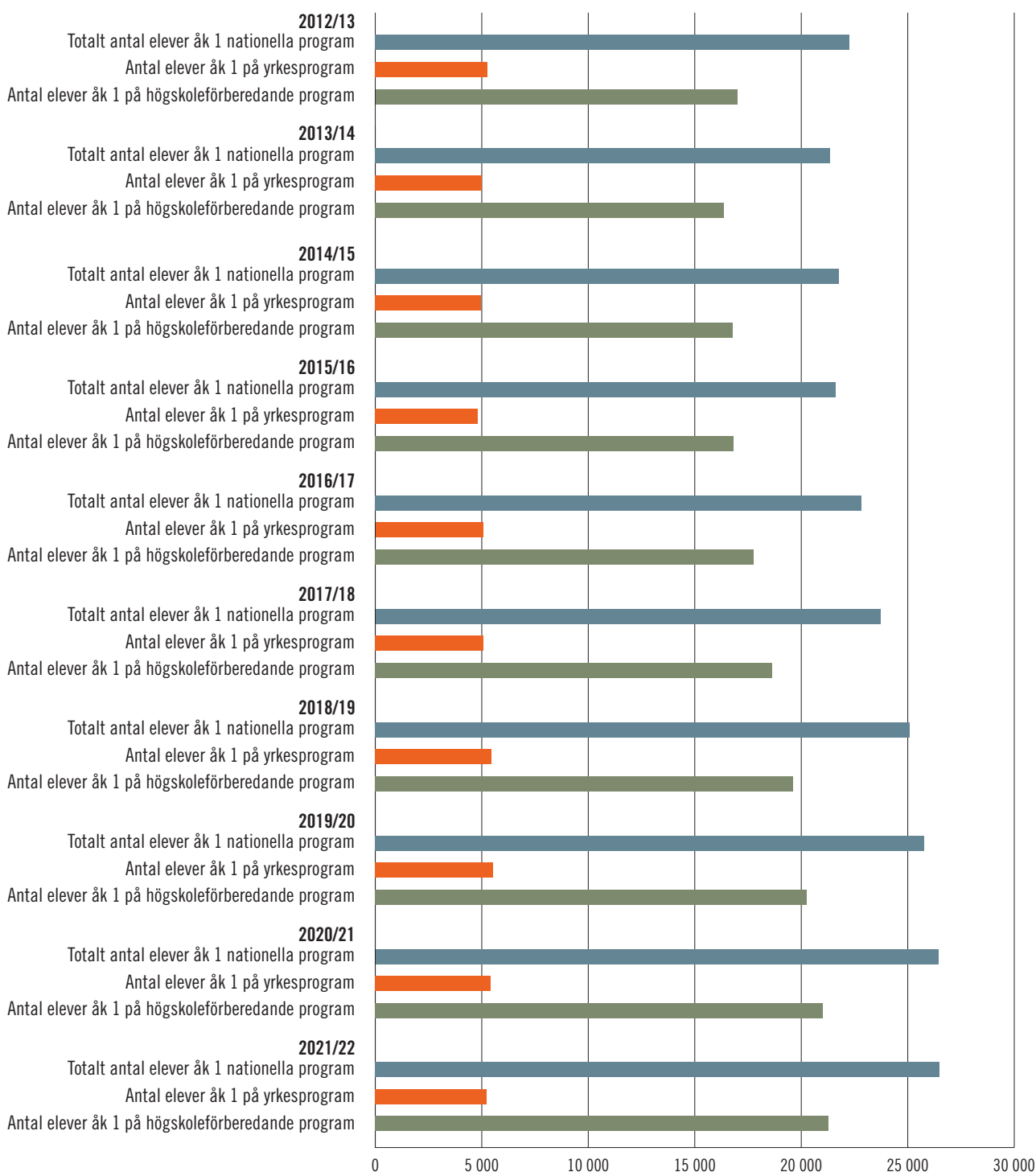
Källa: Skolverket

Här visas det totala antalet elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program i Stockholms län. Tabellen är exklusive Håbo kommun.

Fördelning av elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program – länet

Källa: Skolverket

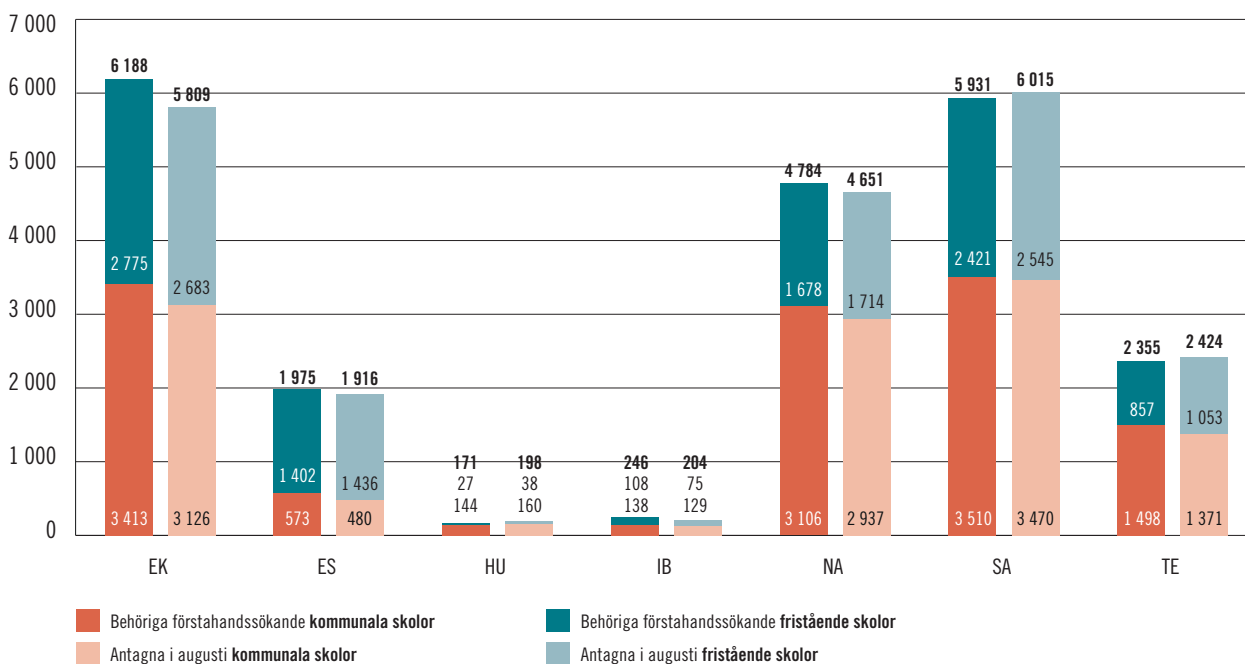
Vilka program sökte eleverna 2021 och var blev de antagna?

Samhällsvetenskapsprogrammet var störst med 6 015 antagna elever. Ekonomiprogrammet var näst störst med 5 809 antagna elever och det tredje största programmet, naturvetenskapsprogrammet, hade 4 651 antagna.

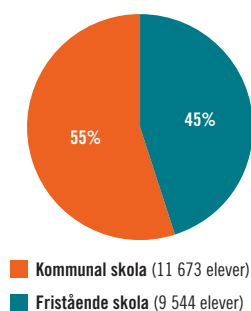
Störst av yrkesprogrammen var el- och energiprogrammet med 1 124 antagna elever, följt av handels- och administrationsprogrammet med 565 elever samt naturbruksprogrammet med 538 elever.

Minst av de nationella programmen var hotell- och turismprogrammet med 86 antagna elever.

Högskoleförberedande program

Högskoleförberedande program

Av de totalt 21 650 behöriga förstahandssökande till högskoleförberedande program i gymnasiregionen, sökte 12 382 till en kommunal skola och 9 268 till en fristående skola.

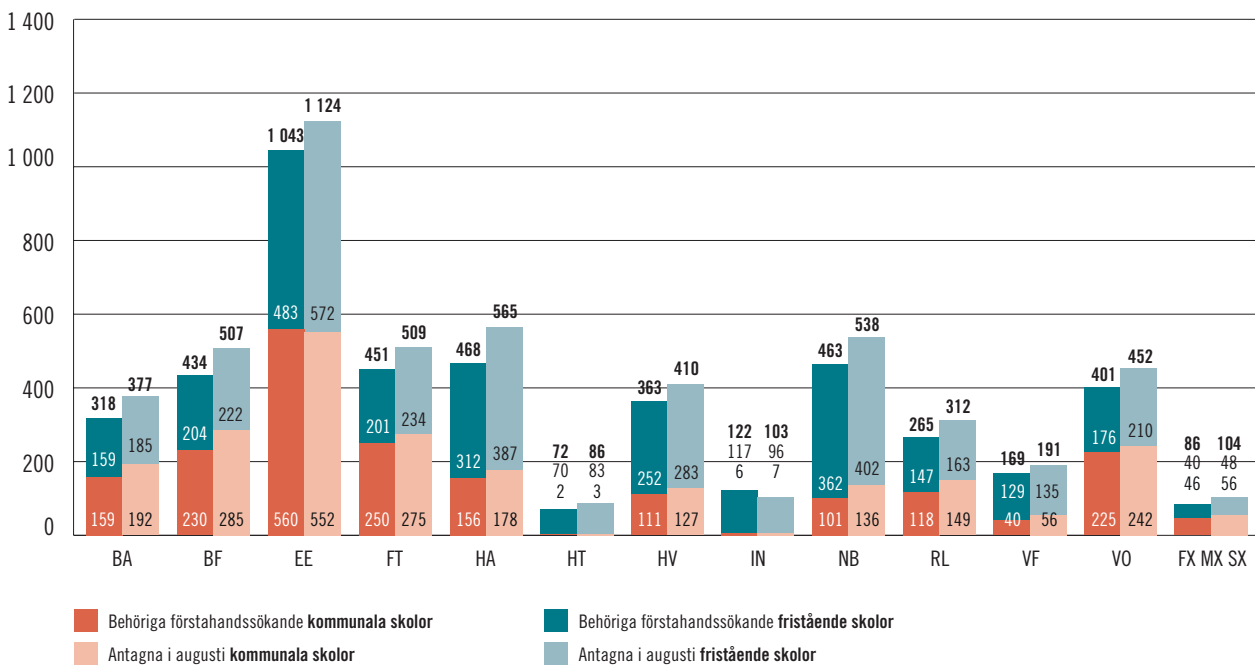
Totalt var 21 217 elever antagna till högskoleförberedande program vid skolstarten i augusti 2021, 11 673 (55 procent) till en kommunal skola och 9 544 elever (45 procent) till en fristående skola.

67 procent av samtliga elever var antagna på sitt förstahandsval 2021 – 71 procent vid kommunal skola och 61 procent vid fristående skola.

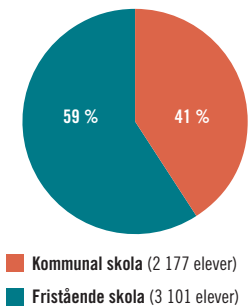
Högskoleförberedande program

EK	Ekonomiprogrammet
ES	Estetiska programmet
HU	Humanistiska programmet
IB	International Baccalaureate
NA	Naturvetenskapsprogrammet
SA	Samhällsvetenskapsprogrammet
TE	Teknikprogrammet

Yrkesprogram

Yrkesprogram

Av de totalt 4 655 behöriga förstahandssökande till yrkesprogrammen i gymnasie regionen sökte 1 945 till en kommunal skola och 2 710 till en fristående skola.

Totalt var 5 278 elever antagna till yrkesprogram vid skolstarten i augusti 2021, 2 177 (41 procent) till kommunal skola och 3 101 (59 procent) till fristående skola.

72 procent på yrkesprogrammen var antagna till sitt förstahandsval, vilket är en ökning jämfört med 2020 då 70 procent var antagna på sitt förstahandsval.

Yrkesprogram

- BF Barn- och fritidsprogrammet
- BA Bygg- och anläggningsprogrammet
- EE El- och energiprogrammet
- FT Fordons- och transportprogrammet
- HA Handels- och administrationsprogrammet
- HT Hotell- och turismprogrammet
- HV Hantverksprogrammet
- IN Industritekniska programmet
- NB Naturbruksprogrammet
- RL Restaurang- och livsmedelsprogrammet
- VF VVS- och fastighetsprogrammet
- VO Vård- och omsorgsprogrammet
- FX Flygteknik
- MX Marinteknik
- SX Sjöfartsutbildning

Förändringar i antagningen 2011–2021

De högskoleförberedande program där antalet antagna elever har ökat mest sedan 2011 är ekonomiprogrammet, som har fördubblat antalet antagna elever (99 procent), samhällsvetenskapsprogrammet som har ökat med 815 antagna elever (16 procent) samt teknikprogrammet som har ökat med 690 antagna elever (40 procent).

Det högskoleförberedande program som har minskat mest i antal antagna elever är det estetiska programmet med 363 färre antagna 2021 (-16 procent) jämfört med 2011, följt av humanistiska programmet med 123 färre antagna elever (-38 procent).

De yrkesprogram som har ökat mest i antal antagna mellan 2011–2021 är naturbruksprogrammet som har 140 fler antagna elever (35 procent) samt vård- och omsorgsprogrammet, som har 135 fler antagna 2021 (43 procent).

Industri tekniska programmet, som har den största procentuella ökningen, har ökat från 43 till 103 antagna.

Det yrkesprogram som har minskat mest i antal antagna elever sedan 2011 är bygg- och anläggningsprogrammet som har minskat till 377 antagna (-50 procent) och hantverksprogrammet som har minskat till 410 antagna (-39 procent). Hotell- och turismprogrammet har minskat mest procentuellt, 2021 fanns 86 antagna elever (-69 procent).

2021
2011–2021
21 217
+25 %

2021
2011–2021
5 174
-6 %

Högskoleförberedande program	2021	2011–2021
Ekonomi	5 809	+99 %
Teknik	2 424	+40 %
Samhällsvetenskap	6 015	+16 %
Naturvetenskap	4 651	+9 %
International Baccalaureate	204	+5 %
Estetiska	1 916	-16 %
Humanistiska	198	-38 %

Yrkesprogram	2021	2011–2021
Industri teknik	103	+140 %
Vård och omsorg	452	+43 %
Naturbruk	538	+35 %
Fordon och transport	509	+30 %
Handel och administration	565	+23 %
Barn och fritid	507	+15 %
El och energi	1 124	+4 %
Restaurang och livsmedel	312	-22 %
VVS och fastighet	191	-27 %
Hantverk	410	-39 %
Bygg och anläggning	377	-50 %
Hotell och turism	86	-69 %

Antagna på förstahandsvalet till nationella program

Många ungdomar har som mål att komma in på ett särskilt program och söker detta nationella program på flera skolor. För andra är skolan viktigare än programmet, de söker flera olika program och/eller inriktningar på samma skola.

I tabellen nedan visas hur många av eleverna som antogs till sitt förstahandsval, det vill säga såväl program och eventuell inriktning och profil som skola. Andelen som blir antagna på förstahandsval minskade successivt fram till 2016. En uppgång skedde vid antagningen 2017 och denna kvarstod oförändrad 2018 och 2019. Efter en nedgång 2020 ökade andelen återigen 2021.

Totalt			Kommunal skola			Fristående skola		
	2017	70 %		2017	71 %		2017	69 %
	2018	70 %		2018	72 %		2018	67 %
	2019	70 %		2019	72 %		2019	67 %
	2020	66 %		2020	69 %		2020	62 %
	2021	68 %		2021	71 %		2021	64 %

* Inom Storsthlm består ett val/sökalternativ i de flesta fall av såväl program och inriktning som skola, och ibland även av en lokal profil. Detta gör det svårt att jämföra med andra kommuner och regioner där man i regel endast söker till ett program.

Andel antagna till nationella program per huvudman

Här visas den andel elever på högskoleförberedande program och på yrkesprogram som är antagna på kommunal skola i sin hemkommun, på kommunal skola i annan kommun och på fristående skola. Mätdatum är oktober respektive år.

Kommunal skola i hemkommun			Kommunal skola i annan kommun			Fristående skola		
	2017	30 %		2017	27 %		2017	43 %
	2018	30 %		2018	26 %		2018	44 %
	2019	30 %		2019	26 %		2019	44 %
	2020	30 %		2020	24 %		2020	46 %
	2021	29 %		2021	24 %		2021	47 %

Antal anmälda platser på nationella program hos respektive huvudman

Följande uppgifter för 2022 avser det antal platser som anmälts inför den preliminära antagningen i april. Huvudmännen kan komma att ändra antalet platser senare under den fortsatta antagningsprocessen.

Antalet anmälda platser tidigare år avser augusti respektive år.

Totalt			Kommunala skolor			Fristående skolor			Region Stockholm		
	2017	26 390		2017	14 223		2017	12 095		2017	72
	2018	28 057		2018	14 827		2018	13 137		2018	93
	2019	28 967		2019	15 319		2019	13 555		2019	93
	2020	29 898		2020	15 372		2020	14 426		2020	100
	2021	30 076		2021	15 055		2021	14 919		2021	102
	2022	30 463		2022	15 345		2022	15 046		2022	72

På vilka program går flickor respektive pojkar i samverkansområdet?

Högskoleförberedande program

På de högskoleförberedande programmen utgör flickor 52 procent av alla elever. På samhällsvetenskapsprogrammet går nästan dubbelt så många flickor som pojkar. På naturvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet är det en nästan helt jämn könsfördelning. På estetiska programmet utgör flickor 64 procent av eleverna. På teknikprogrammet utgör pojkar 84 procent av eleverna. Hela 83 procent av elever som läser humanistiska programmet är flickor.

Yrkesprogram

Något fler pojkar än flickor går handels- och administrationsprogrammet där könsfördelningen är relativt jämn. På vård- och omsorgsprogrammet utgör flickor 83 procent av alla elever och på naturbruksprogrammet är 74 procent flickor. Flickor utgör även majoritet på hotell- och turismprogrammet och på hantverksprogrammet går det nästan bara flickor.

På el- och energiprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet, industritekniska programmet samt på fordons- och transportprogrammet utgör pojkar en betydande majoritet av eleverna, mellan 86 och 97 procent. Även på restaurang- och livsmedelsprogrammet utgör pojkar en majoritet med 61 procent.

Sammantaget utgör pojkar 62 procent av alla elever på yrkesprogrammen.

Andel flickor och pojkar på respektive program

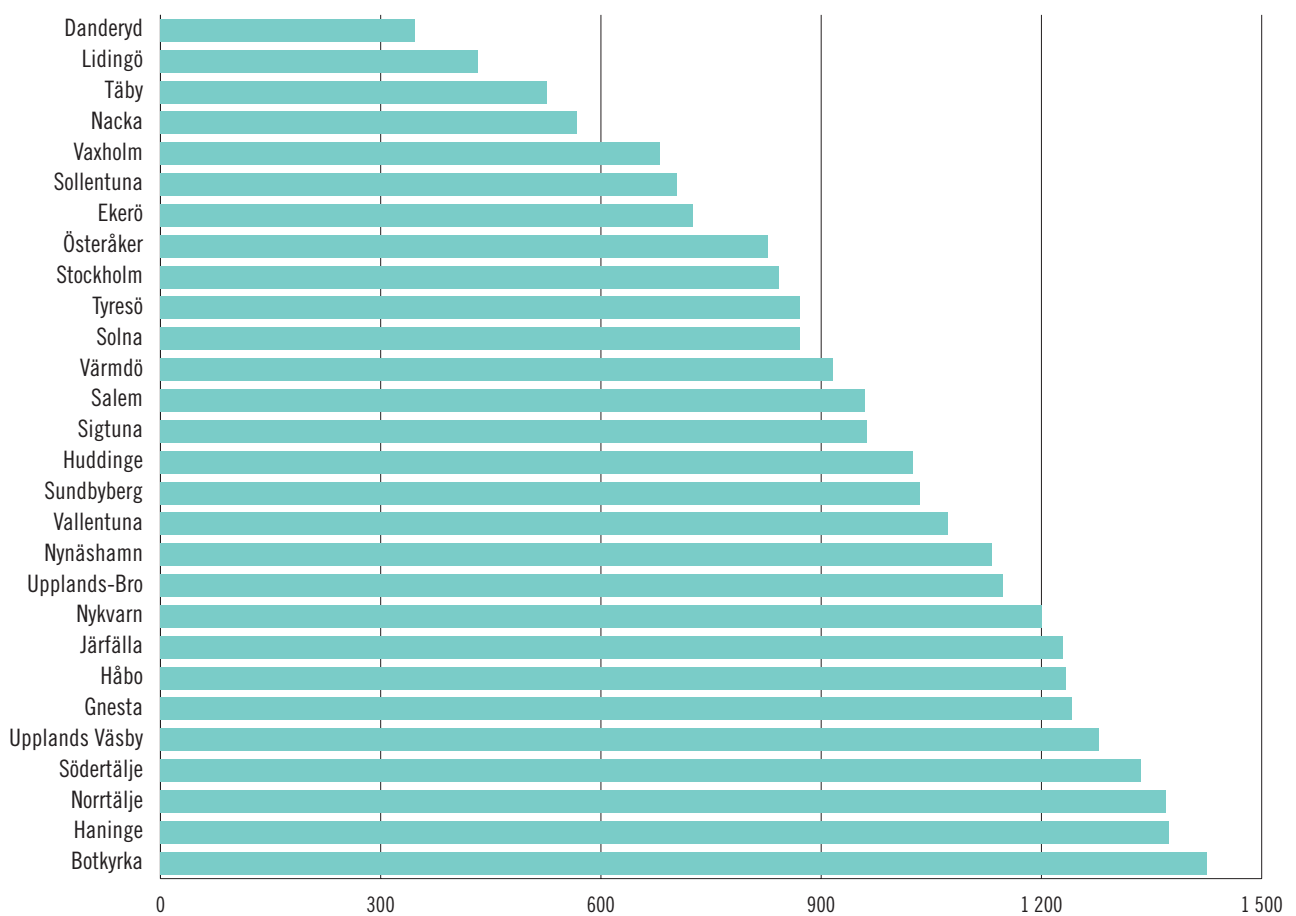
Gymnasieregionens modell för resursfördelning efter elevernas förutsättningar och behov

År 2014 infördes ett förtydligande i skollagen (2010:800) om att kommuner och rektorer ska fördela resurser till utbildningen inom skolväsendet efter barnens och elevernas förutsättningar och behov. År 2015 infördes strukturtillägg som modell för resursfördelning i Stockholms läns gymnasiregion med syfte att ge skolor med elever med sämre förutsättningar att uppfylla målen extra medel för att kunna ge dessa elever extra stöd.

Regelverk

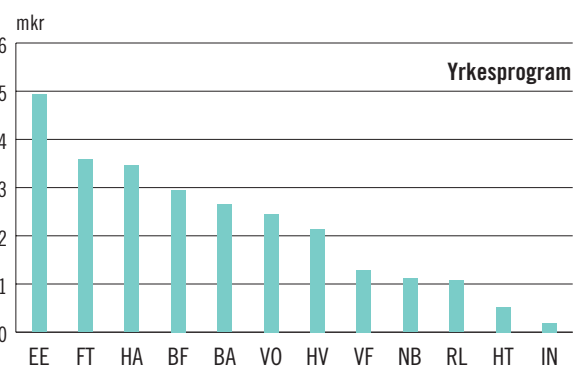
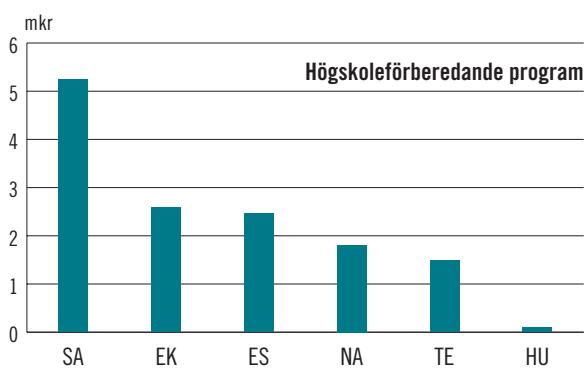
Strukturtillägget utgår från alla elevers meritvärden från årskurs 9 och beräknas utifrån oddsen att de ska nå högskolebehörighet. Meritvärdet från år 9 utgör grund för beräkning även för elever i årskurs 2 och 3. Ju lägre meritvärde desto mindre sannolikhet att eleven når högskolebehörighet. Sannolikheten är beräknad på samverkansområdets elever i oktober 2013 och gjord av Sweco på uppdrag av Storsthlm. Enligt den senaste beräkningen förklarar meritvärdena cirka 80 procent av sannolikheten att få högskolebehörighet. Oddskvot för varje meritvärde hämtas från Swecos modell. Strukturtillägget beräknas per elev och program, men betalas ut till skolorna utan specifikation om vilka elever det avser. Även om strukturtillägget beräknas per elev är det inte ett tillägg som är tänkt att tillfalla varje unik individ. Strukturtillägg är därmed inte att likställas med till exempel tilläggsbelopp som är knutet till en unik individ. De totala beloppen specificeras endast per skola och per nationellt program. Det är sedan rektorn som beslutar om vilka åtgärder eller satsningar som bör göras. Strukturtillägget syftar till att ge extra ekonomiskt stöd till skolor som har elever med behov av mer stöd. Strukturtilläggets utformning gör att skolor med många elever med lägre meritvärde får ett högre strukturtillägg och skolor med många elever med högre meritvärden får lägre strukturtillägg. Strukturtillägget beräknas vid ett tillfälle (oktober) och betalas ut vid två tillfällen (i oktober i samband med beräkningen samt februari).

Utbetalt per hemkommun 2021 i relation till antal invånare 16–18 år (kronor)

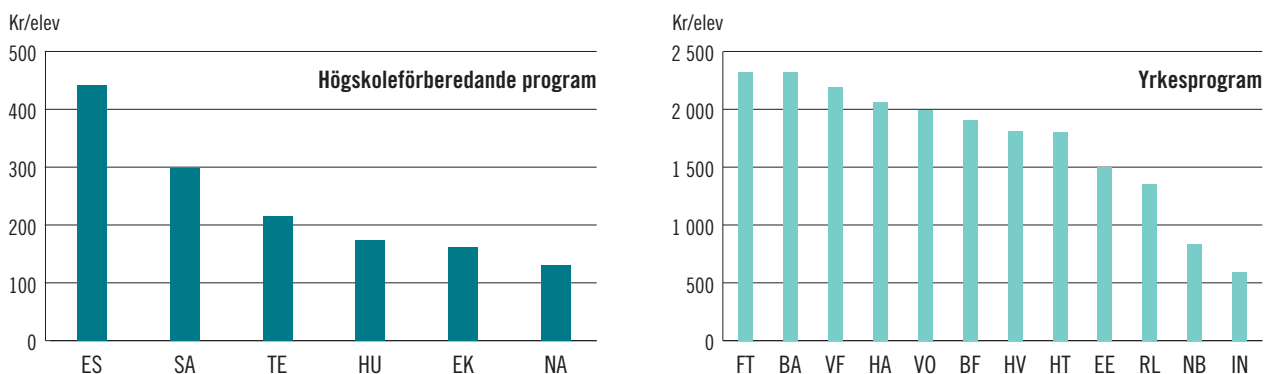
Totalt utbetalades drygt 78 miljoner kronor i strukturtillägg under 2021. Yrkesprogrammen genererar majoriteten av det totala beloppet som utbetalas, cirka 65 procent.

Utbetalt strukturtillägg per nationellt program oktober 2021 uppdelat på yrkesprogram och högskoleförberedande program

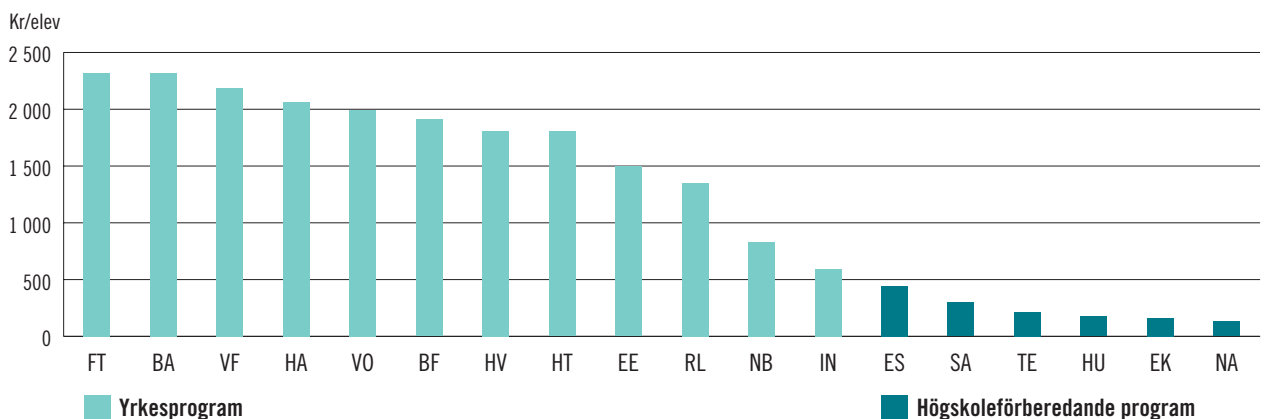
Samhällsvetenskapliga programmet är det högskoleförberedande program som tar emot mest strukturtillägg, följt av ekonomiprogrammet. Humanistiska programmet är det högskoleförberedande program som tar emot minst strukturtillägg. El- och energiprogrammet är det yrkesprogram som mottar mest strukturtillägg, följt av fordons- och transportprogrammet. Industritekniska programmet är det yrkesprogram som tar emot minst strukturtillägg.

Genomsnittlig utbetalning av strukturtillägg per elev oktober 2021 (uppdelat på yrkesprogram och högskoleförberedande program)

Det estetiska programmet var det högskoleförberedande program som i relation till programmets storlek, tog emot mest strukturtillägg under perioden och som därmed hade flest elever med meritvärde under 200. Naturvetenskapliga programmet är det högskoleförberedande program som hade lägst antal elever med meritvärde under 200 i relation till programmets storlek. Fordons- och transportprogrammet är det yrkesprogram som tog emot mest strukturtillägg i relation till programmets storlek. Industritekniska programmet är det yrkesprogram som tog emot minst.

Genomsnittlig utbetalning av strukturtillägg per elev oktober 2021 (samtliga nationella program)

Ekonomiprogrammet och naturvetenskapliga programmet är de nationella program som tar emot minst belopp i strukturtillägg sett till programmens storlek. Bygg- och anläggning samt fordon- och transportprogrammet tar emot störst belopp i relation till sina respektive storlekar.

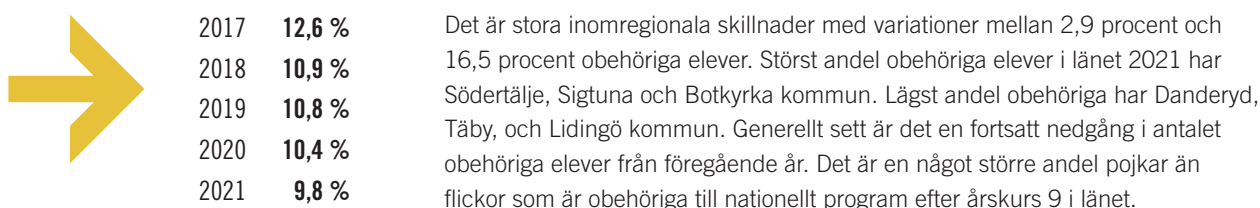
Obehöriga till nationellt program

Andel obehöriga 2017–2021

För att en elev ska vara behörig till gymnasieskolans nationella program krävs åtta godkända betyg för yrkesprogram och tolv godkända betyg för högskoleförberedande program. För samtliga nationella program krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, matematik och engelska.

Till de högskoleförberedande programmen finns olika krav på vilka ytterligare ämnen som krävs för behörighet beroende på vilket högskoleförberedande program som söks.

Här redovisas Skolverkets siffror över andelen obehöriga till nationellt program efter årskurs 9 i Stockholms län.

Introduktionsprogram

Inom gymnasieskolan finns fyra introduktionsprogram. Dessa ska ge obehöriga elever möjlighet att komma in på ett nationellt program eller leda till arbete. Utbildningen är på heltid och eleven följer en individuell studieplan.

Individuellt alternativ vänder sig i första hand till ungdomar som har stora kunskapsbrister och svag motivation, eller till ungdomar som vill ha en mer allmänt inriktad utbildning som förberedelse för annan utbildning.

Programinriktat val är en utbildning som inom ett år ska leda till antagning på ett nationellt program, högskoleförberedande program eller yrkesprogram. För behörighet krävs godkända betyg från årskurs 9 i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och/eller matematik samt i ytterligare tre eller fyra ämnen. Eleven kan följa en eller flera kurser på ett nationellt program och samtidigt läsa de grundskoleämnen som saknas för behörighet till aktuellt nationellt program.

Språkin introduktion är till för ungdomar som nyss har anlänt till Sverige. Utbildningen har fokus på svenska språket för att eleven ska kunna gå vidare till något annat program i gymnasieskolan eller annan utbildning. På språkin introduktion kan eleven också få undervisning i andra grundskole- och gymnasieämnen som behövs för den fortsatta utbildningen.

Yrkesintroduktion ger eleverna en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram. Eleverna ska kunna läsa ämnen från grundskolan som de inte är behöriga i och ämnen från nationella program i gymnasieskolan.

Till och med 2018 fanns fem introduktionsprogram. Sedan 2019 har preparandutbildningen och programinriktat individuellt val (mot yrkesprogram) ersatts av programinriktat val (mot nationellt program).

Antagna till introduktionsprogram

Många av de sökande som är obehöriga till nationella program blir antagna till ett introduktionsprogram vid den slutliga antagningen i juni eller under reservantagningen på sommaren.

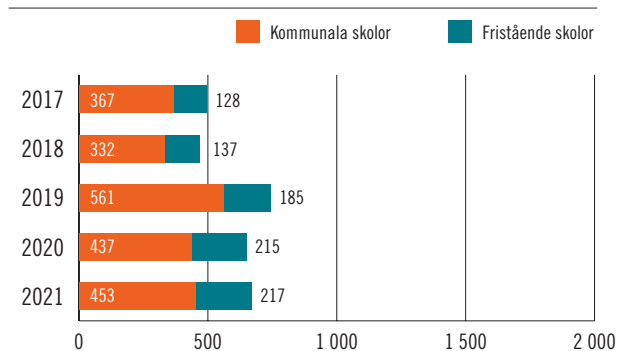
De flesta kommuner erbjuder sökande som saknar gymnasieplats möjlighet att få vägledningssamtal under sommaren eller i samband med terminsstarten. Efter vägledning erbjuds obehöriga ungdomar plats på introduktionsprogram även efter skolstart.

Antagningen som sker efter skolstart, när huvudmännen tagit över reservantagningen, registreras inte i antagningssystemet, vilket påverkar statistiken för introduktionsprogrammen.

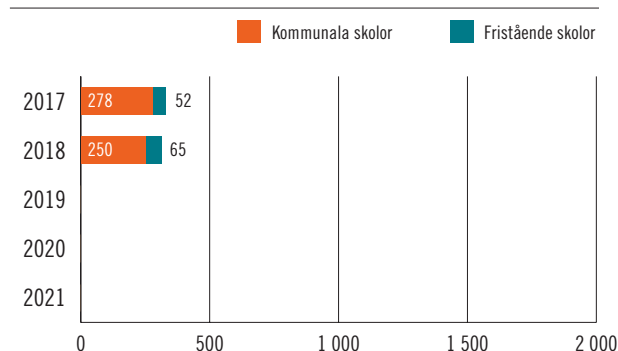
Den kontinuerliga antagning som görs under hela läsåret, framför allt till språkintröduktion, syns inte heller i antagningssystemet. Uppgifterna i följande sammanställning visar antalet antagna elever vid skolstart respektive år:

Antalet nya elever antagna på introduktionsprogram vid skolstart årskurs 1 2017–2021

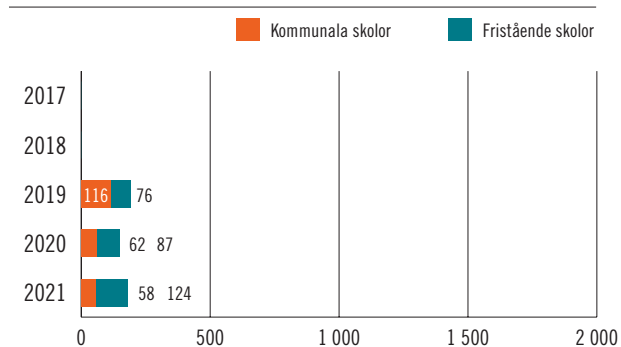
Individuellt alternativ

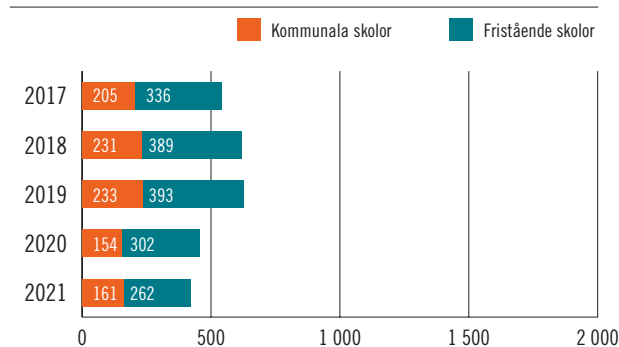
Preparandutbildning

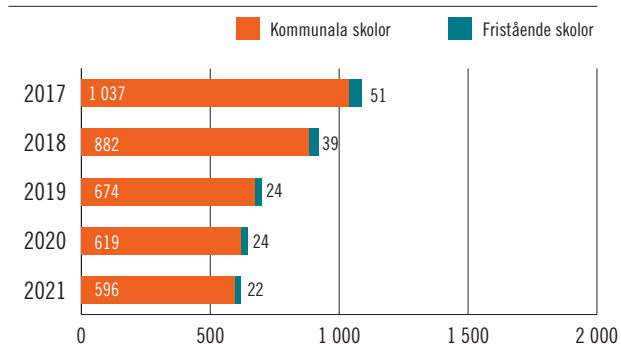
Programinriktat val högskoleförberedande program

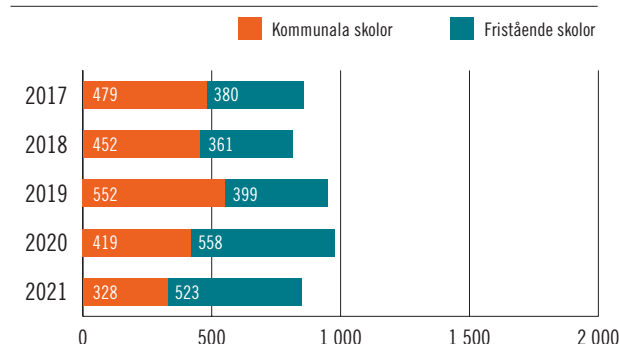
Programinriktat val yrkesprogram (T.o.m. 2018 programinriktat individuellt val)

Språkintröduktion

Yrkesintröduktion

Det totala antalet nya elever antagna till introduktionsprogrammen har minskat från knappt 2 900 vid skolstart 2020 till knappt 2 750 vid samma tidpunkt 2021.

Yrkesintroduktion är fortfarande det största introduktionsprogrammet men minskade från 977 antagna 2020 till 851 antagna vid skolstart 2021. Övriga introduktionsprogram har endast mindre förändringar i antal antagna elever jämfört med 2020.

Den tidigare utbildningen programinriktat individuellt val kunde endast erbjudas med inriktning mot yrkesprogram. Från 2019 heter utbildningen programinriktat val och kan även erbjudas med inriktning mot högskoleförberedande program. Vid skolstart 2021 var 423 nya elever antagna med inriktning mot ett yrkesprogram, en minskning med 33 jämfört med 2020. 182 elever var antagna med inriktning mot ett högskoleförberedande program, en ökning med 33 jämfört med 2020.

Av de 182 antagna med inriktning mot högskoleförberedande program var 58 antagna till kommunala skolor och 124 till fristående skolor. Programinriktat val med inriktning mot samhällsvetenskapsprogrammet var störst med totalt 81 antagna. Det lägsta antalet hade inriktningarna mot naturvetenskaps- och teknikprogrammen med vardera 12 antagna.

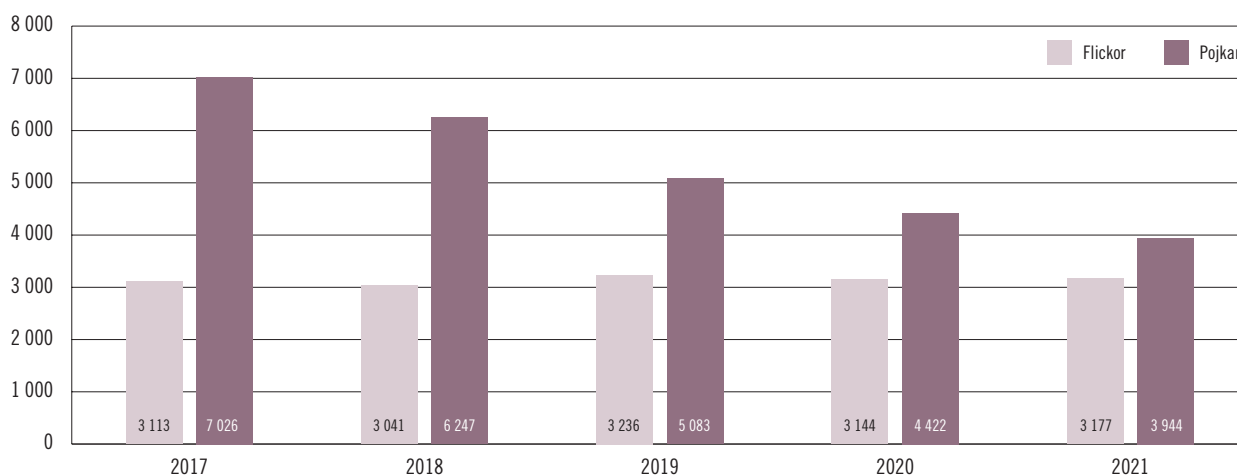
Av samtliga 2 744 antagna elever till introduktionsprogram 2021 var 58 procent antagna till kommunal skola och 42 procent till fristående skola.

2020 var totalt 2 877 nya elever antagna varav 59 procent till kommunal skola och 41 procent till fristående skola.

Totalt antal elever

Tabellen visar det totala antalet elever inskrivna på ett introduktionsprogram i oktober mellan 2017 och 2021 samt fördelningen mellan flickor och pojkar. Antalet flickor som varit inskrivna på ett introduktionsprogram har varit relativt oförändrat genom åren. Antalet pojkar har däremot minskat markant de senaste åren, vilket troligen till stor del beror på det minskade antalet elever på språkinstruktion.

Totalt antal elever inskrivna på ett introduktionsprogram alla årskurser

Totalt antal elever på introduktionsprogram i alla årskurser per huvudman

Mät datum är oktober respektive år.

Totalt		Kommunala skolor		Fristående skolor		Region Stockholm					
	2017	10 139		2017	73,2 %		2017	26,4 %		2017	0,4 %
	2018	9 288		2018	70,8 %		2018	28,7 %		2018	0,5 %
	2019	8 319		2019	66,5 %		2019	32,9 %		2019	0,6 %
	2020	7 566		2020	63,3 %		2020	36,3 %		2020	0,4 %
	2021	7 121		2021	61,7 %		2021	37,8 %		2021	0,5 %

Antagna till gymnasiesärskolan

Det finns inget samverkansavtal i Stockholms län när det gäller gymnasiesärskolans utbildningar. En sökande till ett nationellt program blir förstahandsmottagen i annan kommun om det sökta programmet saknas i hemkommunen. Om programmet erbjuds i hemkommunen blir hen mottagen i mån av plats.

För sökande till det individuella programmet måste hemkommunen dels göra en bedömning att personen inte klarar ett nationellt program, dels godkänna kostnaden för att sökanden ska kunna bli mottagen och erbjudas plats på det individuella programmet i annan kommun eller till fristående gymnasiesärskola.

Gymnasiesärskolan består av nio nationella program samt ett individuellt program. Samtliga program är fyraåriga och yrkesinriktade.

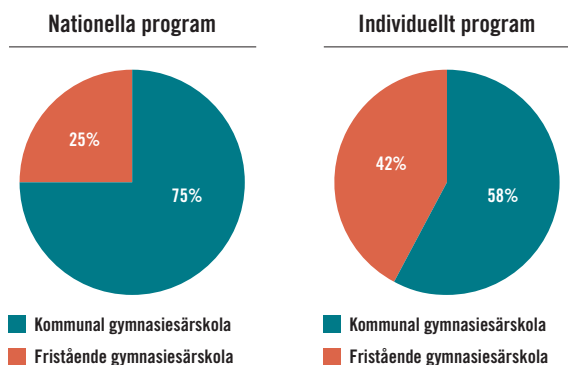
Det individuella programmet är till för de elever som behöver läsa ämnesområden i stället för ämnen.

Endast de elever som hemkommunen har bedömt tillhöra målgruppen för gymnasiesärskolan kan bli antagna till gymnasiesärskolans program. Dessa ungdomar kan också söka introduktionsprogrammen individuellt alternativt och yrkesintroduktion i gymnasieskolan. Hemkommunen behöver inte erbjuda en sådan utbildning om det med hänsyn till elevens bästa finns synnerliga skäl att inte göra det. Dessa ungdomar får också erbjudas språkintrödn.

Antalet antagna elever vid skolstart

Totalt			Per program		2017	2018	2019	2020	2021
	2017	264	Administration, handel och varuhantering		25	31	32	25	34
	2018	265	Estetiska verksamheter		24	23	21	28	25
	2019	278	Fastighet, anläggning och byggnation		12	8	14	14	16
	2020	307	Fordonsvård och godshantering		14	10	7	8	20
	2021	325	Hantverk och produktion		13	11	15	14	11
			Hotell, restaurang och bageri		21	37	33	31	35
			Hälsa, vård och omsorg		12	7	8	18	20
			Individuella programmet		125	108	126	146	139
			Samhälle, natur och språk		7	8	13	10	13
			Skog, mark och djur		11	22	9	13	12

Inför höstterminen 2021 erbjöds samtliga program i gymnasiesärskolan vid en eller flera kommunala skolor i länet. Sju av de nio nationella programmen samt det individuella programmet erbjöds vid en eller flera av de fristående gymnasiesärskolorna i länet. De program som inte erbjöds vid fristående gymnasiesärskola var fordonsvård och godshantering samt samhälle, natur och språk.

Av de 186 antagna till gymnasiesärskolans nationella program 2021 var 75 procent antagna till kommunala gymnasiesärskolor, medan 25 procent var antagna till fristående gymnasiesärskolor. Jämfört med 2020 är det en ökning av andelen antagna till kommunala skolor från 73 procent och en minskning till fristående skolor från 27 procent.

Av de totalt 139 elever som var antagna till gymnasiesärskolans individuella program var 58 procent antagna till kommunal skola och 42 procent till fristående skola.

Totalt var 88 procent antagna till sitt förstahandsval.

Vid skolstart fanns 176 vakanta platser totalt på de kommunala gymnasiesärskolorna, varav 44 på det individuella programmet. Vid samma tid fanns 109 vakanta platser totalt på de fristående gymnasiesärskolorna varav 56 på det individuella programmet.

Antal skolor inom samverkansområdet som erbjuder program inom gymnasiesärskolan

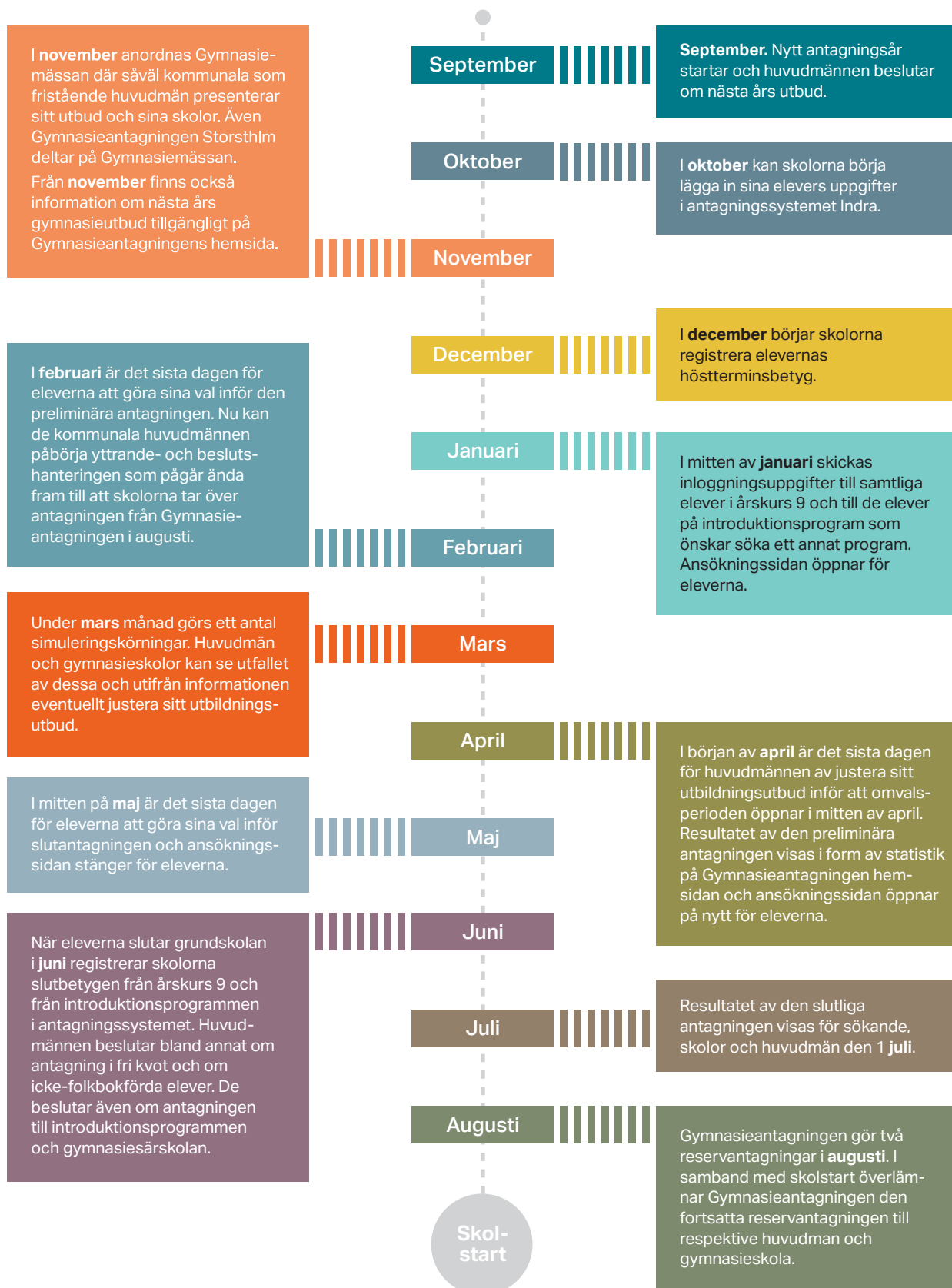
Totalt			Kommunala skolor			Fristående skolor			Region Stockholm		
	2017	34		2017	20		2017	13		2017	1
	2018	33		2018	19		2018	13		2018	1
	2019	34		2019	20		2019	13		2019	1
	2020	40		2020	22		2020	17		2020	1
	2021	40		2021	22		2021	17		2021	1

Totalt antal elever i gymnasiesärskolans alla årskurser per huvudman

Mätdatum är oktober respektive år.

Totalt			Kommunala skolor			Fristående skolor			Region Stockholm		
	2017	1 208		2017	63,7 %		2017	35,5 %		2017	0,8 %
	2018	1 168		2018	61,6 %		2018	37,1 %		2018	1,3 %
	2019	1 212		2019	62,0 %		2019	36,7 %		2019	1,3 %
	2020	1 228		2020	62,9 %		2020	35,7 %		2020	1,4 %
	2021	1 252		2021	63,5 %		2021	35,6 %		2021	0,9 %

Tidplan för utbudsplanering och antagning till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Första ansökningsperioden och utbudet inför den preliminära antagningen 2022

Under den första ansökningsperioden inför höstterminen 2022, som öppnade i mitten av januari och pågick till den 15 februari, sökte totalt 29 830 ungdomar folkbokförda i Stockholmsregionen till gymnasieskolan. Dessutom sökte 331 ungdomar till gymnasiesärskolan. Det är en ökning med totalt 1 150 sökande jämfört med första ansökningsperioden 2021.

Vid den preliminära antagningen i april fanns totalt 28 372 förstahandssökande (oavsett hemkommun och preliminär behörighet) till de nationella programmen inom samverkansområdet. Av dessa sökte 22 931 till högskoleförberedande program och 5 441 till yrkesprogram. Det innebär en ökning med 844 sökande till de högskoleförberedande programmen och en ökning med 183 sökande till yrkesprogrammen jämfört med samma tid 2021.

Av de som sökte högskoleförberedande program sökte 58 procent till en kommunal skola i första hand. Av de sökande till yrkesprogram sökte 41 procent i första hand till en kommunal skola.

Ett antal ungdomar, främst de som nu är elever på ett introduktionsprogram, gör sin första ansökan under omvalsperioden i april/maj. Dessutom gör cirka 30 procent av dem som sökte under den första ansökningsperioden någon form av ändring i sin ansökan under omvalsperioden, ofta tillägg av fler sökalternativ. Vanligen ändrar dock endast cirka fem procent sitt förstahandsval.

I tabellerna på nästa sida visas söktrycket efter den första ansökningsperioden 2022, det vill säga antalet förstahandssökande (oavsett preliminär behörighet) i relation till antalet anmälda platser inför den preliminära antagningen i april 2022. I tabellerna framgår även förändringen av antalet platser i april 2022 jämfört med augusti 2021.

Antalet platser har utökats inför 2022 på ekonomiprogrammet, estetiska programmet, samhällsvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet. Platserna har minskats på naturvetenskapsprogrammet. Humanistiska programmet och International Baccalaureate har i stort sett oförändrat antal platser. Sammanlagt innebär ändringarna en ökning med 202 platser.

Antalet platser har också utökats på sju av yrkesprogrammen. Barn- och fritidsprogrammet har minskat med 34 platser och VVS- och fastighetsprogrammet har minskat med 24 platser. Övriga program har i stort sett oförändrat antal platser. För det nya försäljnings- och serviceprogrammet har jämförelsen gjorts med handels- och administrationsprogrammet. Totalt innebär förändringarna på yrkesprogrammen att platserna har utökats med 185.

Även om följande sammanställning visar att söktrycket för ett program är mellan 1,0 och 0,9, förekommer det fortfarande stora skillnader inom programmen när det gäller söktryck för en viss skola eller inriktning. Det kan skilja så mycket som mellan 4,0 och 0,0 sökande per plats inom samma program.

Söktryck per program 2022 och 2021 samt antal erbjudna platser i april 2022

Högskoleförberedande program

Program	Förstahandssökande per plats 2022 (2021)	Platser i april 2022	Förändrat antal platser jämfört med augusti 2021
Ekonomi	1,1 (1,1)	6 206	+295
Estetiska	1,0 (1,0)	2 172	+27
Humanistiska	1,0 (0,9)	196	-4
International Baccalaureate	1,0 (1,3)	236	+13
Naturvetenskap	1,0 (0,9)	4 723	-383
Samhällsvetenskap	0,9 (0,9)	6 594	+209
Teknik	0,9 (0,9)	2 790	+45

Yrkesprogram

Program	Förstahandssökande per plats 2022 (2021)	Platser i april 2022	Förändrat antal platser jämfört med augusti 2021
Barn och fritid	0,7 (0,7)	762	-34
Bygg och anläggning	0,6 (0,5)	726	+31
El och energi	0,8 (0,8)	1 350	+33
Fordon och transport	0,7 (0,8)	775	+53
Försäljning och service	0,6 (0,7)	726	+44
Hantverk	0,8 (0,5)	681	+25
Hotell och turism	0,7 (0,5)	190	+1
Industri teknik	0,7 (0,8)	202	+22
Naturbruk	0,8 (0,7)	683	-7
Restaurang och livsmedel	0,8 (0,7)	413	+31
VVS och fastighet	0,5 (0,5)	297	-24
Vård och omsorg	0,7 (0,8)	632	+8
Flygteknik, maskinteknik, sjöfart	1,0 (0,8)	109	+2

Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)

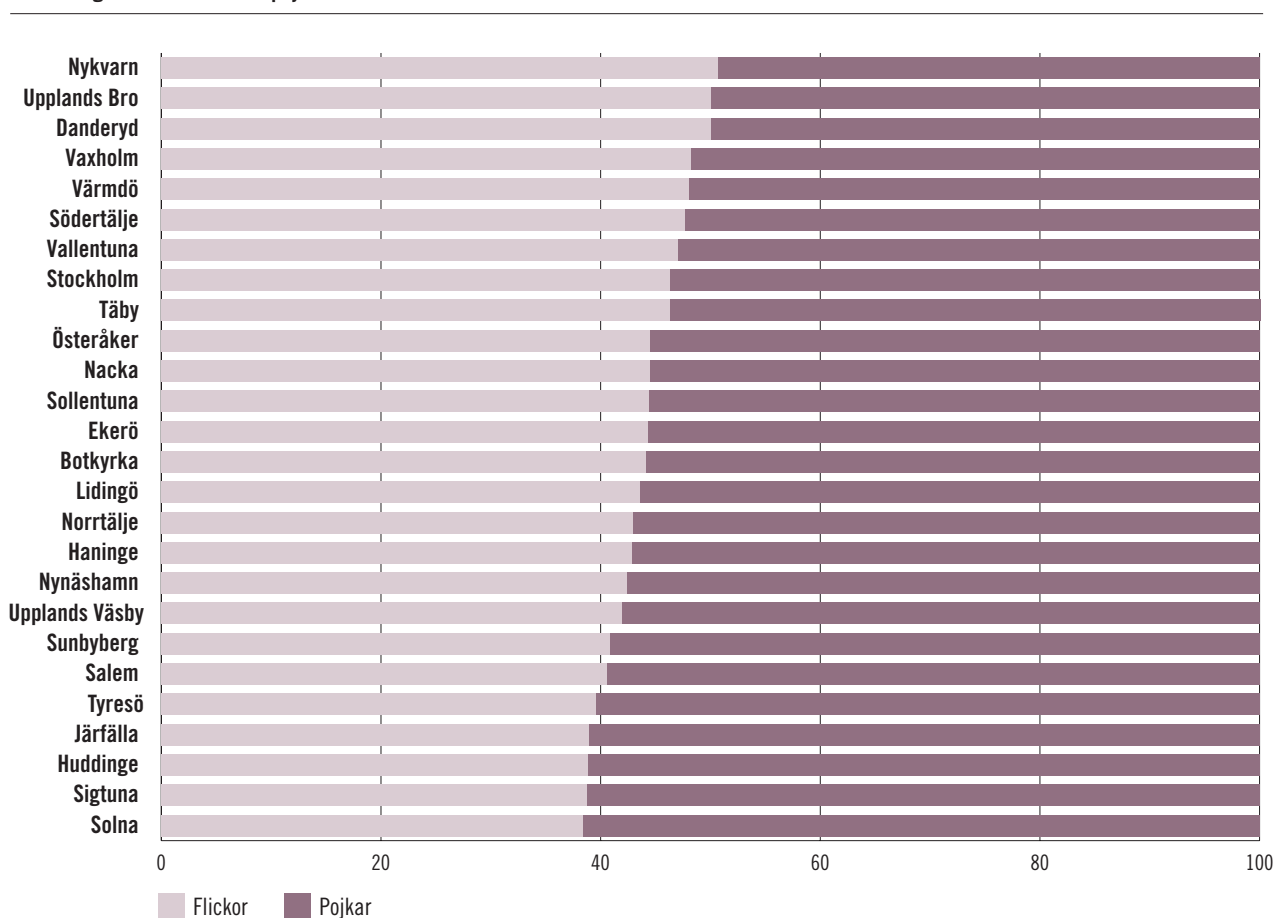
Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) innebär att kommunerna enligt lag har ett ansvar för ungdomar under 20 år som inte studerar och som är folkbokförda i kommunen.

I ansvaret ingår att kommunerna löpande under året ska hålla sig informerade om hur ungdomarna är sysselsatta samt erbjuda lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna inom det kommunala aktivitetsansvaret ska i första hand motivera ungdomen att återuppta eller påbörja studier. Därtill har kommunerna ett ansvar att dokumentera sina insatser samt föra ett register över ungdomar i målgruppen för KAA.

KAA är aktuellt för ungdomar som har slutfört grundskolan och därmed fullgjort sin skolplikt, och som inte genomför eller har fullföljt en utbildning i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning. Det kommunala aktivitetsansvaret är bland annat viktigt för ökad genomströmning i länet, det vill säga andel elever som fullföljer sin gymnasieutbildning på tre år.

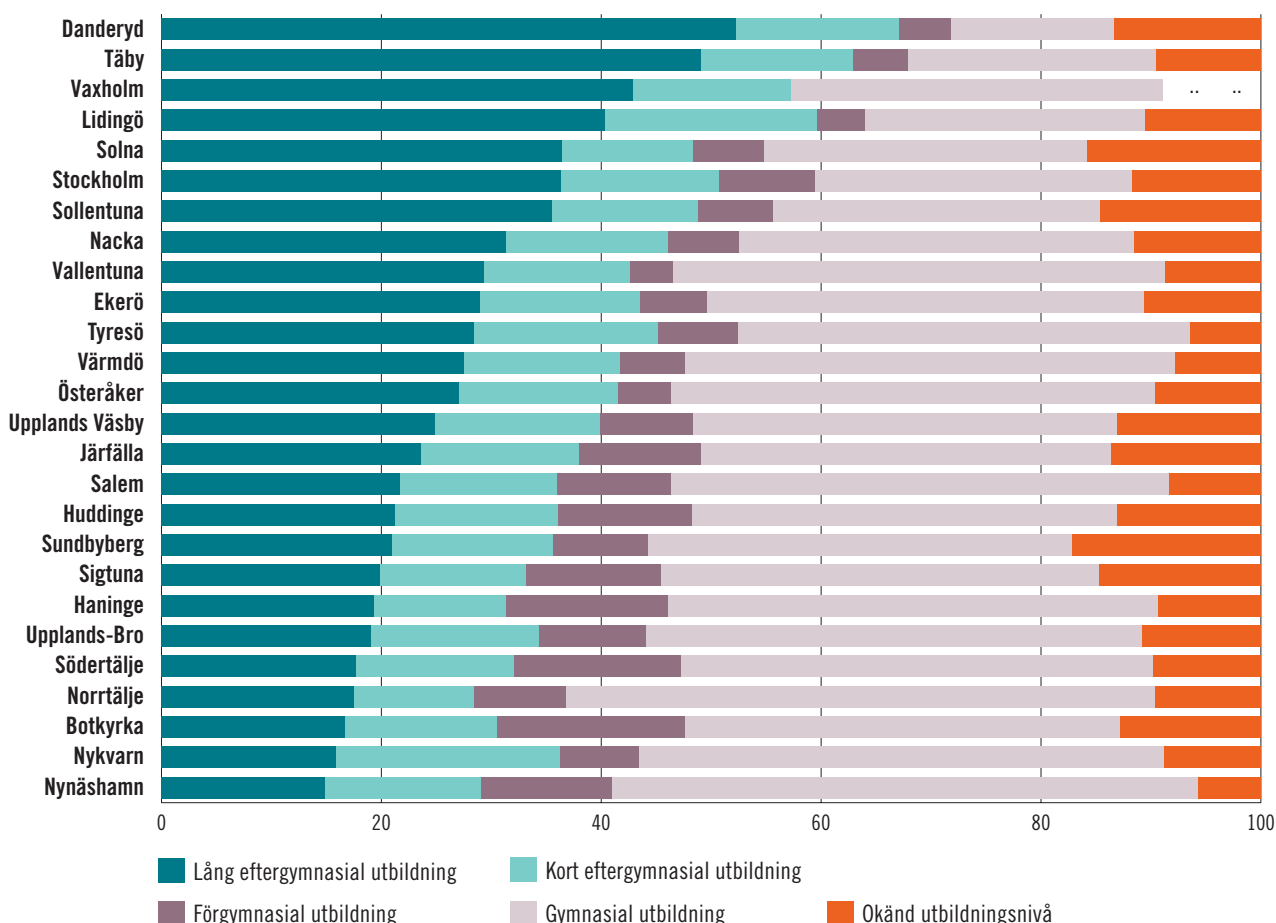
Ungdoms- och elevdatabasen (UEDB) som hanteras av Storsthlm har utvecklats så att kommunerna kan registrera de elever som omfattas av KAA och även skapa kunskapsunderlag på både lokal och regional nivå. Likt tidigare år används inte UEDB av alla kommuner inom regionen för KAA, vilket innebär att den regionala bilden genom UEDB inte blir komplett. Uppgifterna i detta avsnitt är därför hämtade från Skolverket och är för andra halvåret 2020 och första halvåret 2021. Under perioden 2020/2021 var det totalt 14 936 elever som registrerades inom KAA i länet. Det motsvarar en andel på drygt 12 procent i relation till folkmängden för åldrarna som omfattas av KAA, en minskning med knappt två procent sedan föregående period 2019/2020.

Fördelning mellan flickor och pojkar inom KAA

I samtliga kommuner i länet utgör pojkar en större andel av gruppen inom KAA med undantag för Uppland-Bro, Vaxholm, Danderyd och Värmdö kommun där det är en nästan jämn könsfördelning. Nykvarn sticker ut som den enda kommunen som har något fler flickor inom KAA. Länet ligger precis i nivå med övriga riket med en fördelning på ungefär 44,5 procent flickor och 55,5 procent pojkar. Det är även stora inomregionala skillnader när det kommer till andelen rapporterade elever till KAA. Minst andel rapporterade elever var det inom kommunerna Danderyd (5,6 procent), Lidingö (6,4) och Nacka (6,6 procent). Störst andel rapporterade elever till KAA var det inom kommunerna Nynäshamn (19,6 procent) Haninge (18 procent) och Stockholm (17,8 procent). Under perioden 2020/2021 utgjorde en högre ålderskategori den största andelen som var i kontakt med KAA i samtliga länets kommuner; ungdomar födda år 2001 och som under perioden därmed skulle fylla 19 eller 20 år.

Föräldrarnas utbildningsbakgrund

* Om en kommun har rapporterat färre än fem ungdomar visas dubbelprick (..) istället för utfall i tabellerna.

Gymnasial utbildning som högst genomförd utbildning utgjorde den största andelen av föräldrarnas utbildningsbakgrund i länet, liksom riket i stort. Andelen föräldrar med lång eftergymnasial utbildning var emellertid betydligt större i följande fyra kommuner: Täby (49 procent respektive 22,5 procent), Danderyd (52,3 procent respektive 14,8 procent), Lidingö (40,3 procent respektive 25,4 procent) samt Vaxholm (42,9 procent respektive 33,9 procent).

Registrering och åtgärder

Den vanligaste anledningen till att ungdomar registreras i KAA anges som att uppgift saknas, näst vanligast är att de avbrutit studier på ett nationellt program, och den tredje vanligaste att eleven har slutfört ett nationellt program med ett studiebevis. 18,9 procent av totala antalet ungdomar i länet som under perioden 2021/21 registrerades i KAA har deltagit i minst en åtgärd. Av de sista åtgärderna som ungdomarna deltog i under perioden, utgjorde studie- och yrkesvägledning samt enstaka samtal de två vanligaste åtgärderna. Andelen ungdomar registrerade i KAA som deltagit i minst en åtgärd varierar stort mellan kommunerna i länet, från 6,6 procent i Täby till 99,3 procent i Sundbyberg.

Den vanligaste anledningen till att en ungdom avregistrerades från KAA var att den fyllt 20 år (50,4 procent) och inte längre omfattades av kommunens aktivitetsansvar. Den näst vanligaste anledningen till en avregistrering var studier på nationellt program eller motsvarande (25 procent).

Kommunernas aktivitetsansvar

Bakgrundsfaktorer per kommun perioden 2020/2021.

Kommuner	Antal rapporterade	Folkmängd 31/12 2020	Andel rapporterade (%)
Samtliga kommuner i Sverige	58 412	512 921	11,4
Kvinnor	25 581	247 048	10,4
Män	32 831	265 873	12,3
Stockholms län	14 936	117 191	12,7
Upplands Väsby	334	2 422	13,8
Vallentuna	181	2 032	8,9
Österåker	229	2 779	8,2
Värmdö	204	2 683	7,6
Järfälla	440	4 336	10,1
Ekerö	131	1 777	7,4
Huddinge	685	6 372	10,8
Botkyrka	849	5 326	15,9
Salem	106	1 057	10,0
Haninge	870	4 821	18,0
Tyresö	275	2 916	9,4
Upplands-Bro	204	1 631	12,5
Nykvarn	69	663	10,4
Täby	320	4 324	7,4
Danderyd	128	2 287	5,6
Sollentuna	414	4 473	9,3
Stockholm	7 290	40 881	17,8
Södertälje	665	5 442	12,2
Nacka	393	5 981	6,6
Sundbyberg	267	1 872	14,3
Solna	294	2 580	11,4
Lidingö	181	2 840	6,4
Vaxholm	56	761	7,4
Norrtälje	275	2 845	9,7
Sigtuna	341	2 680	12,7
Nynäshamn	276	1 410	19,6

(Källa Skolverket)

Kommunkluster

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Gymnasieplaneringen 2022–2031
- Likheter och skillnader mellan klustren 2021
- Kommunkluster Nordost
- Kommunkluster Nordväst
- Kommunkluster Syd
- Kommunkluster Öst
- Kommunkluster Centrum

Gymnasieplaneringen 2022–2031

Samverkansavtalet och den gemensamma gymnasieregionen medför att eleverna på nationella program i Stockholms län är rörliga och reser över kommungränserna för att komma till sin gymnasieskola. Till stor del sammanfaller elevernas val av skola med kollektivtrafikens utsträckning, det vill säga möjligheten att kunna ta sig smidigt mellan hem och skola, men sökmönstret präglas också av olika skolors attraktivitet.

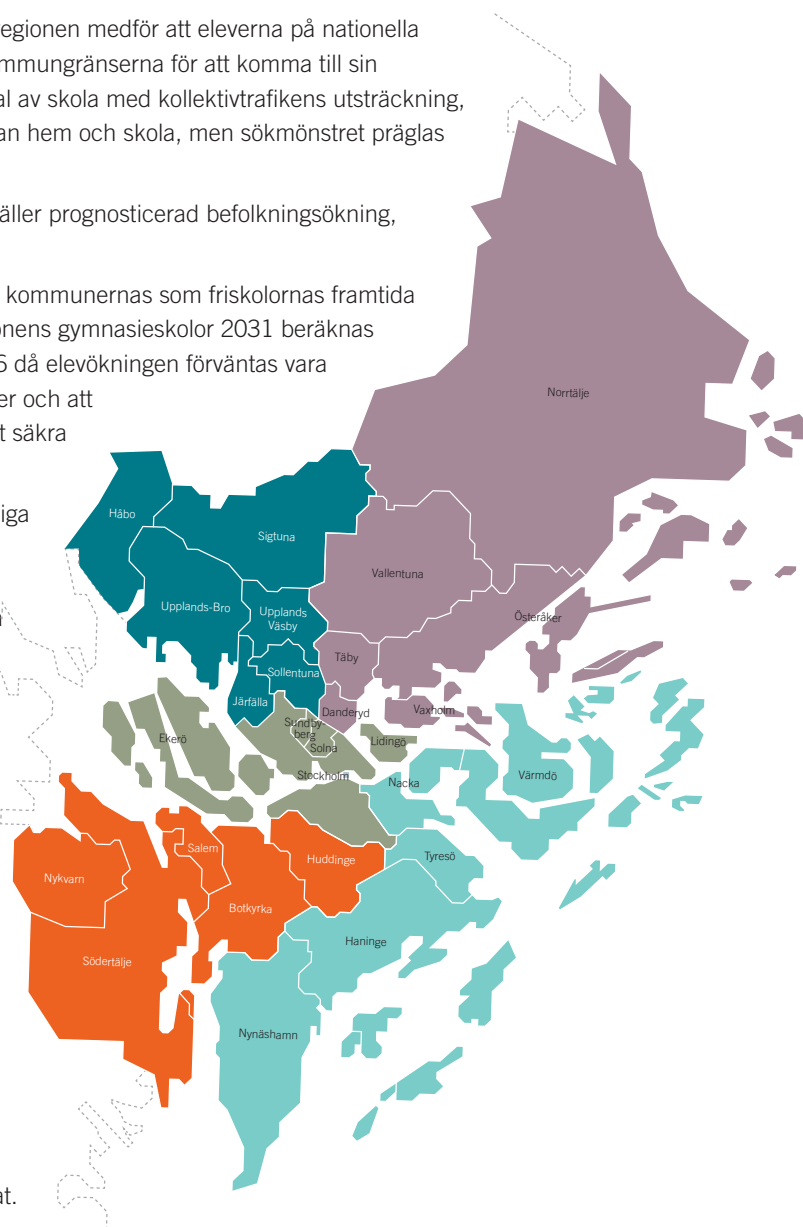
Det ser väldigt olika ut mellan kommunerna när det gäller prognosticerad befolkningsökning, befintligt utbud och söktryck.

Elevökningen fram till 2031 ställer höga krav på såväl kommunernas som friskolornas framtida kapacitet och beredskap. Det totala elevantalet i regionens gymnasieskolor 2031 beräknas öka med 9 000 jämfört med 2021, med en topp 2026 då elevökningen förväntas vara 9 600. Detta ställer krav på att nyttja befintliga resurser och att utveckla nya sätt att samordna och effektivisera för att säkra tillräcklig verksamhetskapacitet.

Ett av samverkansavtalets mål är att skapa bästa möjliga förutsättningar för regional dialog i syfte att samordna planering och dimensionering, men varje kommun är enligt skollagen ytterst ansvarig för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning.

Under våren 2019 tog den politiska styrgruppen för gymnasieregionen beslut om att Storsthlm ska fortsätta arbetet med att stödja en gemensam planering för gymnasieskolans utveckling, i form av kluster sammansatta av kommuner utifrån elevernas pendlingsmönster. Planering i kommunklusterform syftar till att skapa en metod som gör planering och analys mer konkret och hanterbar så att gymnasieregionen kan möta kapacitetsbehoven på ett väl genomtänkt, långsiktigt och resurseffektivt sätt.

I detta kapitel beskrivs de fem kluster som etablerats inom gymnasieregionen. Dels beskrivs likheter och skillnader mellan klustren när det gäller de nationella programmen, dels beskrivs varje kluster mer detaljerat.

Likheter och skillnader mellan klustren

I detta avsnitt beskrivs de likheter men också skillnader som finns mellan de fem klustren vad gäller sökande, antagna, platser med mera. Det beskrivs också i vilken omfattning ungdomarna blir antagna till gymnasieskolor inom det kluster där de bor.

Det framgår hur antalet platser på de nationella programmen inför höstterminen 2022 fördelas mellan klustren och hur antalet platser förändrats sedan augusti 2021. Platserna har utökats på såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Yrkesprogrammen har ökat med totalt 185 platser, varav 180 på fristående skolor. På de högskoleförberedande programmen har antalet platser ökat med totalt 202. De kommunala skolorna har utökat med 255 medan de fristående skolorna har minskat med 53 platser.

I följande tabell visas antagningsresultatet vid skolstart i augusti 2021 för de högskoleförberedande programmen vid kommunala och fristående gymnasieskolor inom varje kluster.

Dessutom visas hur stor andel av de antagna till varje klusters gymnasieskolor som är folkbokförda inom det kluster där skolan är belägen.

Sökande = behöriga förstahandssökande, K = kommunala skolor, F = fristående skolor

Kluster	Högskoleförberedande program											
	Sökande/plats			Platser			därav vakanta platser			Andel antagna från eget kluster		
	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga
Nordost	0,8	1,1	1,0	1 361	1 318	2 674	86	132	218 (8 %)	85 %	85 %	85 %
Nordväst	0,8	0,8	0,8	1 653	256	1 909	201	43	245 (13 %)	86 %	64 %	84 %
Syd	1,0	0,6	1,0	1 768	309	2 077	116	62	178 (9 %)	81 %	85 %	82 %
Öst	1,1	0,7	1,0	1 759	1 027	2 786	60	130	190 (7 %)	66 %	59 %	63 %
Centrum	1,1	0,9	1,0	5 675	7 579	13 274	80	578	658 (5 %)	75 %	54 %	63 %

Följande tabell visar det antal platser som huvudmännen beslutat om inför den preliminära antagningen i april 2022 jämfört med antalet platser vid skolstart i augusti 2021.

Platserna för 2022 kan komma att ändras under den fortsatta antagningsprocessen.

Kluster	Högskoleförberedande program		
	Kommunala skolor	Fristående skolor	Samtliga
Nordost	1 411 (+50)	1 201 (-117)	2 612 (-67)
Nordväst	1 709 (+56)	297 (+41)	2 006 (+97)
Syd	1 751 (-17)	299 (-10)	2 050 (-27)
Öst	1 772 (+13)	1 225 (+198)	2 997 (+211)
Centrum	5 838 (+153)	7 414 (-165)	13 252 (-12)
Totalt	12 481 (+255)	10 436 (-53)	22 917 (+202)

I följande tabell visas antagningsresultatet vid skolstart i augusti 2021 för yrkesprogrammen vid kommunala och fristående gymnasieskolor inom varje kluster.

Dessutom visas hur stor andel av de antagna till varje klusters gymnasieskolor som är folkbokförda inom det kluster där skolan är belägen.

Sökande = behöriga förstahandssökande, K = kommunala skolor, F = fristående skolor

Kluster	Yrkesprogram											
	Sökande/plats			Platser			därav vakanta platser			Andel antagna från eget kluster		
	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga
Nordost	0,7	0,3	0,5	384	889	1 273	103	459	562 (44 %)	94 %	77 %	83 %
Nordväst	0,6	0,4	0,5	498	416	914	169	208	377 (41 %)	79 %	72 %	76 %
Syd	0,6	0,5	0,6	579	699	1 278	187	295	482 (38 %)	79 %	74 %	77 %
Öst	0,8	0,6	0,7	683	333	1 016	123	69	192 (19 %)	73 %	67 %	71 %
Centrum	0,7	0,7	0,7	787	2 093	2 880	91	381	472 (16 %)	51 %	43 %	46 %

Följande tabell visar det antal platser som huvudmännen beslutat om inför den preliminära antagningen i april 2022 jämfört med antalet platser vid skolstart i augusti 2021.

Platserna för 2022 kan komma att ändras under den fortsatta antagningsprocessen.

Kluster	Yrkesprogram		
	Kommunala skolor	Fristående skolor	Samtliga
Nordost	377 (-7)	861 (-28)	1 238 (-35)
Nordväst	437 (-61)	499 (+83)	936 (+22)
Syd	617 (+38)	640 (-59)	1 257 (-21)
Öst	719 (+36)	393 (+60)	1 112 (+96)
Centrum	786 (-1)	2 217 (+124)	3 003 (+123)
Totalt	2 936 (+5)	4 610 (+180)	7 546 (+185)

I följande tabell visas hur stor andel av de antagna till nationella program 2021 som blev antagna till en gymnasieskola som är belägen inom samma kluster som eleven själv är folkbokförd i.

Kluster	Högskoleförberedande program			Yrkesprogram		
	Kommunala	Fristående	Samtliga	Kommunala	Fristående	Samtliga
Nordost	84 %	71 %	77 %	88 %	82 %	84 %
Nordväst	72 %	12 %	49 %	68 %	34 %	50 %
Syd	74 %	18 %	53 %	66 %	47 %	55 %
Öst	67 %	37 %	53 %	77 %	37 %	58 %
Centrum	83 %	90 %	86 %	72 %	82 %	79 %

Kommunkluster nordost

I kommunkluster nordost ingår följande kommuner: Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

Utbud inom klustret

Samtliga nationella program, utom humanistiska programmet, erbjöds inom klustret. Fyra av yrkesprogrammen fanns endast vid fristående gymnasieskola.

Vaxholm saknar kommunal gymnasieskola. Samtliga övriga kommuner i klustret erbjöd ett antal högskoleförberedande program vid kommunal gymnasieskola 2021. Norrtälje, Täby och Vallentuna hade också några yrkesprogram vid kommunal gymnasieskola vilket inte Danderyd och Österåker hade.

Det fanns sammanlagt tolv fristående gymnasieskolor inom klustret 2021. De fristående skolorna erbjöd såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Vaxholm och Vallentuna saknade fristående gymnasieskola.

I Danderyd fanns 59 procent av platserna på högskoleförberedande program på den kommunala gymnasieskolan, i Norrtälje 90 procent av platserna och i Täby 27 procent av platserna. I Norrtälje fanns 37 procent av platserna på yrkesprogram på den kommunala gymnasieskolan medan det i Täby var 27 procent.

Sökande från klustret

I nordost-klustret fanns 2021 totalt 3 780 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var totalt 3 482 (92 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 81 procent till högskoleförberedande program och 19 procent till yrkesprogram. En majoritet sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 78 procent för högskoleförberedande program och 83 procent för yrkesprogram. Knappt 70 ungdomar sökte i första hand nationella program utanför samverkansområdet. Hälften kom från Norrtälje och de flesta sökte kommunala och fristående skolor i Uppsala.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i nordostklustret att minska något fram till 2030. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2022 är 13 procent folkbokförda i detta kluster. 2030 kommer de enligt prognosen att utgöra 12 procent.

År	2022	2024	2026	2028	2030
Antal 16-åringar	3 730	3 698	3 844	3 615	3 647

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2021 var totalt 2 725 ungdomar från kuster nordost antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 77 procent antagna till skolor inom det egna klustret. Den totalt antagna andelen till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierade från 68 procent från Vaxholm och 64 procent av de antagna från Täby till 24 procent av de antagna från Norrtälje.

Totalt 213 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 169 till skolor i Stockholm. Sammanlagt 150 av dessa ungdomar var antagna till ekonomi-, naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogrammen. 115 av de 213 kom från Danderyd och Täby. Av de 420 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 124 antagna till ekonomiprogrammet, 112 till samhällsvetenskapsprogrammet samt 99 till det estetiska programmet. 346 var antagna till fristående skolor belägna i Stockholm.

Vid samma tid var 703 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram, varav 84 procent inom det egna klustret. Även andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 85 procent från Danderyd och 76 procent från Vaxholm till 43 procent från Norrtälje.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 217 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 113 var antagna till kommunala skolor och 104 till fristående skolor. Totalt var 82 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 30 ungdomar från kluster nordost antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2021. Av dessa var 18 antagna till kommunala skolor och tolv till fristående skolor. 15 av de 30 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 20 av de 30 antagna till nationella program och tio till det individuella programmet.

Antagning 2021 (2020) av sökande som är folkbokförda inom kluster nordost

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 084 (1 081)	1 008 (1 050)	213 (188)	420 (417)	2 725 (2 736)	77 % (78 %)
Yrkesprogram	264 (273)	329 (364)	36 (37)	74 (61)	703 (735)	84 % (87 %)
Introduktionsprogram	103 (159)	76 (71)	10 (4)	28 (21)	217 (230)	82 % (89 %)
Gymnasiesärskolan	14 (12)	1 (1)	4 (1)	11 (8)	30 (22)	50 % (59 %)

Antagningen till skolor belägna inom nordost-klustret

På gymnasieskolorna i nordostklustret fanns sammanlagt 2 679 platser på högskoleförberedande program, varav 51 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 218 vakanta platser vid skolstart, vilket är åtta procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 1 273 platser, varav 30 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 562 vakanta platser vid skolstart, 44 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var individuellt alternativ med 68 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid tre kommunala och tre fristående skolor. Totalt fanns 52 platser fördelade på tre nationella program samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2021 var 26 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav 13 till det individuella programmet.

Antagning 2021 (2020) till gymnasieskolor och gymnasiesärskolor belägna inom kluster nordost

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret	Totalt	Totalt
Högskoleförberedande program	1 275 (1 258)	85 % (86 %)	1 186 (1 210)	85 % (87 %)	2 461 (2 468)	218 (107)
Yrkesprogram	281 (296)	94 % (92 %)	430 (458)	77 % (79 %)	711 (754)	562 (456)
Introduktionsprogram	111 (161)	96 % (94 %)	96 (65)	78 % (74 %)	207 (226)	424 (446)
Gymnasiesärskolan	22 (14)	68 % (86 %)	4 (4)	25 % (25 %)	26 (18)	26 (21)

Kommunkluster nordväst

I kommunkluster nordväst ingår följande kommuner: Håbo, Järfälla, Sollentuna, Sigtuna, Upplands-Bro, Upplands Väsby.

Utbud inom klustret

Samtliga kommuner i klustret erbjöd ett antal högskoleförberedande program vid kommunala gymnasieskolor 2021. Samtliga kommuner hade också något eller några yrkesprogram vid kommunal gymnasieskola.

Det fanns sammanlagt åtta fristående gymnasieskolor inom klustret 2021. De fristående skolorna erbjöd såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Håbo och Upplands-Bro saknade fristående gymnasieskolor.

Samtliga högskoleförberedande program erbjöds inom klustret. Tre av yrkesprogrammen saknades inom klustret, nämligen industritekniska programmet, naturbruksprogrammet samt restaurang- och livsmedelsprogrammet.

Högskoleförberedande program erbjöds vid fristående skolor i Järfälla, Sollentuna och Sigtuna. I samtliga tre kommuner fanns dock majoriteten av platserna (78–84 procent) vid de kommunala skolorna. På yrkesprogrammen erbjöds en större andel av platserna vid de fristående skolorna. Andelen varierade från 76 procent av platserna vid kommunal skola i Järfälla och 65 procent i Sigtuna till 26 procent i Upplands Väsby och 16 procent i Sollentuna.

Sökande från klustret

I nordväst-klustret fanns 2021 totalt 4 322 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var totalt 3 703 (86 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 80 procent till högskoleförberedande program och 20 procent till yrkesprogram. Knappt hälften sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 46 procent för högskoleförberedande program och 45 procent för yrkesprogram. Drygt 80 ungdomar, flertalet från Sigtuna och Håbo, sökte i första hand nationella program utanför samverkansområdet. Flertalet sökte kommunala och fristående skolor i Uppsala.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i nordväst-klustret att öka. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2022 är 14 procent folkbokförda i detta kluster. 2030 kommer de enligt prognosen att utgöra 15 procent.

År	2022	2024	2026	2028	2030
Antal 16-åringar	4 221	4 331	4 464	4 427	4 564

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2021 var totalt 2 853 ungdomar från kluster nordväst antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 49 procent antagna till en skola inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar från 55 procent av de antagna från Järfälla till 24 procent av de antagna från Håbo.

Totalt 493 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 362 till skolor i Stockholm. Sammanlagt 151 av de 493 var antagna till samhällsvetenskapsprogrammet och 129 till naturvetenskapsprogrammet. 180 av de antagna kom från Järfälla och 172 från Sollentuna. Av de 969 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 286 antagna till ekonomiprogrammet och 218 till naturvetenskapsprogrammet. 616 var antagna till fristående skolor belägna i Stockholm.

Vid samma tid var 821 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram, varav 50 procent inom det egna klustret. Av de 124 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 58 antagna i Stockholm och 23 i Sundbyberg. Även andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 74 procent från Upplands Väsby till 24 procent från Upplands-Bro.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 427 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 283 var antagna till kommunala skolor och 144 till fristående skolor. Totalt var 77 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 36 ungdomar från kluster nordväst antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2021. Av dessa var 17 antagna till kommunala skolor och 19 till fristående skolor. 31 av de 36 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 16 av de 36 antagna till nationella program och 20 till det individuella programmet.

Antagning 2021 (2020) av sökande som är folkbokförda inom kluster nordväst

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 255 (1 252)	136 (159)	495 (488)	969 (957)	2 853 (2 856)	49 % (49 %)
Yrkesprogram	260 (339)	149 (140)	124 (140)	286 (229)	821 (848)	50 % (56 %)
Introduktionsprogram	264 (236)	66 (81)	19 (22)	78 (93)	427 (432)	77 % (73 %)
Gymnasiesärskolan	14 (11)	17 (17)	3 (3)	2 (1)	36 (32)	86 % (88 %)

Antagningen till skolor belägna inom nordväst-klustret

På gymnasieskolorna i nordväst-klustret fanns sammanlagt 1 909 platser på högskoleförberedande program, varav 87 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 245 vakanta platser vid skolstart vilket är 13 procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 914 platser, varav 54 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 377 vakanta platser vid skolstart, 41 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var individuellt alternativ som hade 141 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid tre kommunala skolor och två fristående skolor. Totalt fanns 91 platser fördelade på fem nationella program samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2021 var 60 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav 36 till det individuella programmet.

Antagning 2021 (2020) till gymnasieskolor och gymnasiesärskolor belägna inom kluster nordväst

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret	Totalt	Totalt
Högskoleförberedande program	1 452 (1 474)	86 % (85 %)	213 (227)	64 % (70 %)	1 665 (1 701)	245 (232)
Yrkesprogram	329 (419)	79 % (81 %)	208 (198)	72 % (71 %)	537 (617)	377 (260)
Introduktionsprogram	285 (252)	93 % (94 %)	105 (143)	60 % (57 %)	390 (395)	382 (534)
Gymnasiesärskolan	17 (12)	82 % (58 %)	43 (39)	40 % (44 %)	60 (51)	31 (65)

Kommunkluster syd

I kommunkluster syd ingår följande kommuner: Botkyrka, Huddinge, Nykvarn, Salem och Södertälje.

Utbud inom klustret

Samtliga nationella program, såväl de högskoleförberedande programmen som yrkesprogrammen, erbjöds inom klustret.

Nykvarn saknar kommunal gymnasieskola. Samtliga övriga kommuner i klustret erbjöd ett antal högskoleförberedande program och yrkesprogram vid kommunal gymnasieskola 2021.

Det fanns sammanlagt tolv fristående gymnasieskolor inom klustret 2021, varav åtta är belägna i Södertälje. De fristående skolorna erbjöd såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Den fristående skola som är belägen i Botkyrka erbjöd endast högskoleförberedande program medan den fristående skolan belägen i Nykvarn endast erbjöd yrkesprogram. Salem saknade fristående gymnasieskola.

I de tre kommuner där högskoleförberedande program erbjöds vid fristående skolor fanns dock majoriteten av platserna vid de kommunala skolorna, i Huddinge 93 och Botkyrka 93 procent och i Södertälje 52 procent. I de två kommuner där yrkesprogram erbjöds på såväl kommunala som fristående skolor är bilden delad, i Huddinge fanns 55 procent av platserna vid kommunal skola och i Södertälje 27 procent.

Sökande från klustret

I syd-klustret fanns 2021 totalt 4 878 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var 4 083 (84 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 74 procent till högskoleförberedande program och 26 procent till yrkesprogram. Drygt hälften sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 53 procent för högskoleförberedande program och 55 procent för yrkesprogram. Drygt 70 ungdomar sökte i första hand nationella program utanför samverkansområdet. Flertalet av dessa sökte utbildning i Strängnäs.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i sydklustret att öka. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2022 är 16 procent folkbokförda i detta kluster. Enligt prognosen kommer de att utgöra 16 procent även 2030.

År	2022	2024	2026	2028	2030
Antal 16-åringar	4 573	4 825	4 987	4 878	4 866

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2021 var totalt 2 944 ungdomar från kuster syd antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 53 procent antagna till en skola inom det egna klustret. Den totala andelen antagna till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar från 53 procent av de antagna från Nykvarn, 45 procent från Huddinge till 35 procent av de antagna från Botkyrka och 29 procent från Salem.

Totalt 460 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 73 procent till skolor i Stockholm och elva procent till Värmdö gymnasium. Sammanlagt 131 av de 460 var antagna till samhällsvetenskapsprogrammet och 126 vardera till ekonomiprogrammet och naturvetenskapsprogrammet. 288 av de antagna kom från Huddinge och 88 från Botkyrka.

Av de 938 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 262 antagna till samhällsvetenskapsprogrammet och 259 till ekonomiprogrammet. 89 procent var antagna till fristående skolor belägna i Stockholm.

Vid samma tid var 1 119 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 55 procent inom det egna klustret. Av de 163 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 101 antagna i Stockholm och 53 i Haninge. Den totala andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 65 procent från Södertälje till 50 procent från Botkyrka.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 545 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 410 var antagna till kommunala skolor och 135 till fristående skolor. Totalt var 83 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 67 ungdomar från kluster syd antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2021. Av dessa var 50 antagna till kommunala skolor och 17 till fristående skolor. 55 av de 67 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 48 antagna till nationella program och 19 till det individuella programmet.

Antagning 2021 (2020) av sökande som är folkbokförda inom kluster syd

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 335 (1 382)	211 (183)	460 (504)	938 (793)	2 944 (2 862)	53 % (55 %)
Yrkesprogram	321 (417)	298 (290)	163 (184)	337 (281)	1 119 (1 172)	55 % (60 %)
Introduktionsprogram	399 (400)	52 (58)	11 (10)	83 (83)	545 (551)	83 % (83 %)
Gymnasiesärskolan	45 (52)	10 (12)	5 (11)	7 (4)	67 (79)	82 % (81 %)

Antagningen till skolor belägna inom syd-klustret

På gymnasieskolorna i kluster syd fanns sammanlagt 2 077 platser på högskoleförberedande program, varav 85 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 178 vakanta platser vid skolstart, vilket är nio procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 1 278 platser varav 45 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 482 vakanta platser vid skolstart, 38 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var yrkesintroduktion med 168 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid fyra kommunala och fyra fristående skolor. Totalt fanns 162 platser fördelade på åtta nationella program (samtliga nationella program utom programmet för samhälle, natur och språk) samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2021 var 74 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor, varav 23 till det individuella programmet.

Antagning 2021 (2020) till gymnasieskolor och gymnasiesärskolor belägna inom kluster syd

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret	Totalt	Totalt
Högskoleförberedande program	1 652 (1 735)	81 % (80 %)	247 (222)	85 % (82 %)	1 899 (1 957)	178 (172)
Yrkesprogram	392 (491)	79 % (85 %)	404 (401)	74 % (72 %)	796 (892)	482 (398)
Introduktionsprogram	422 (411)	95 % (97 %)	77 (82)	68 % (71 %)	499 (493)	520 (549)
Gymnasiesärskolan	56 (58)	80 % (90 %)	18 (19)	56 % (58 %)	74 (77)	88 (86)

Kommunkluster öst

I kommunkluster öst ingår följande kommuner: Haninge, Nacka, Nynäshamn, Tyresö och Värmdö.

Utbud inom klustret

Samtliga högskoleförberedande program utom humanistiska programmet och International Baccalureate, erbjuds inom klustret. Två av yrkesprogrammen saknas inom klustret, nämligen hotell- och turismprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet.

Högskoleförberedande program erbjuds vid såväl kommunala som fristående skolor i Nacka och Värmdö men endast vid kommunala skolor i Haninge och Nynäshamn. I Tyresö erbjuds inte dessa program vid någon skola.

Yrkesprogram erbjuds vid såväl kommunala som fristående skolor i Nacka och Värmdö men endast vid kommunala skolor i Haninge, Nynäshamn och Tyresö.

Det fanns sammanlagt tolv fristående gymnasieskolor inom klustret 2021 varav tio var belägna i Nacka och två i Värmdö.

I de två kommuner där högskoleförberedande program erbjuds vid fristående skolor fanns dock majoriteten av platserna vid de kommunala skolorna, i Nacka 55 procent och i Värmdö 97 procent. I de två kommuner där yrkesprogram erbjuds på såväl kommunala som fristående skolor är förhållandet det omvända, i Nacka fanns 23 procent av platserna vid kommunal skola och i Värmdö 43 procent.

Sökande från klustret

I kluster öst fanns 2021 totalt 4 621 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var totalt 4 119 (89 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 77 procent till högskoleförberedande program och 23 procent till yrkesprogram. Drygt hälften sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 51 procent för högskoleförberedande program och 59 procent för yrkesprogram. 36 ungdomar sökte i första hand nationella program utanför samverkansområdet.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i öst-klustret att öka. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2022 är 15 procent folkbokförda i detta kluster. Enligt prognosen kommer de att utgöra 15 procent även 2030.

År	2022	2024	2026	2028	2030
Antal 16-åringar	4 488	4 635	4 686	4 539	4 718

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2021 var totalt 3 097 ungdomar från kuster öst antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 53 procent antagna till en skola inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar: från 55 procent av de antagna från Tyresö till 23 procent av de antagna från Nynäshamn.

Totalt 563 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 75 procent till skolor i Stockholm och 20 procent till skolor i Huddinge. Sammanlagt 157 av de 563 var antagna till samhällsvetenskapsprogrammet och 144 vardera till ekonomiprogrammet och naturvetenskapsprogrammet. Av de antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret kom 199 från Nacka och 161 från Haninge.

Av de 886 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 262 antagna till samhällsvetenskapsprogrammet och 242 till ekonomiprogrammet. 96 procent var antagna till fristående skolor belägna i Stockholm.

Vid samma tid var 1 003 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 58 procent inom det egna klustret. Av de 122 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 95 antagna i Stockholm och tolv i Huddinge. Den totala andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 79 procent från Värmdö till 24 procent från Nynäshamn.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 340 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 218 var antagna till kommunala skolor och 122 till fristående skolor. Totalt var 78 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 42 ungdomar från kluster öst antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2021. Av dessa var 28 antagna till kommunala skolor och 14 till fristående skolor. 18 av de 42 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 25 antagna till nationella program och 17 till det individuella programmet.

Antagning 2021 (2020) av sökande som är folkbokförda inom kluster öst

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 120 (1 178)	528 (433)	563 (572)	886 (878)	3 097 (3 061)	53 % (53 %)
Yrkesprogram	409 (420)	176 (129)	122 (104)	296 (284)	1 003 (937)	58 % (59 %)
Introduktionsprogram	212 (192)	52 (61)	6 (9)	70 (76)	340 (338)	78 % (75 %)
Gymnasiesärskolan	18 (25)	0 (0)	10 (8)	14 (11)	42 (44)	43 % (57 %)

Antagningen till skolor belägna inom öst-klustret

På gymnasieskolorna i kluster öst fanns sammanlagt 2 786 platser på högskoleförberedande program, varav 63 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 190 vakanta platser vid skolstart, vilket är sju procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 1 016 platser varav 67 procent vid kommunala gymnasieskolor, inklusive Berga Naturbruksgymnasium (Region Stockholm). Det fanns 192 vakanta platser vid skolstart, 19 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var yrkesintroduktion med 161 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid sju kommunala skolor inklusive Berga Naturbruksgymnasiums gymnasiesärskola (Region Stockholm). Det fanns ingen fristående gymnasiesärskola i klustret. Totalt fanns 79 platser fördelade på fem nationella program samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2021 var 21 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor, varav elva till det individuella programmet.

Antagning 2021 (2020) till gymnasieskolor och gymnasiesärskolor belägna inom kluster öst

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret	Totalt	Totalt
Högskoleförberedande program	1 699 (1 781)	66 % (66 %)	897 (778)	59 % (56 %)	2 596 (2 559)	190 (210)
Yrkesprogram	560 (578)	73 % (73 %)	264 (205)	67 % (63 %)	824 (783)	192 (304)
Introduktionsprogram	228 (204)	91 % (94 %)	126 (111)	44 % (55 %)	365 (315)	616 (644)
Gymnasiesärskolan	21 (36)	86 % (72 %)	0 (0)	0 % (0 %)	21 (36)	58 (54)

Kommunkluster centrum

I kommunkluster centrum ingår följande kommuner: Ekerö, Lidingö, Solna, Stockholm och Sundbyberg.

Utbud inom klustret

Samtliga nationella program, såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram, erbjöds inom klustret.

Högskoleförberedande program erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor i Lidingö, Solna och Stockholm men endast vid fristående skolor i Sundbyberg. I Ekerö fanns inte högskoleförberedande program vid någon skola.

Yrkesprogram erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor i Solna, Stockholm och Sundbyberg. I Ekerö och Lidingö erbjöds inte yrkesprogram vid någon skola.

Det fanns sammanlagt 78 fristående gymnasieskolor inom klustret 2021 varav 63 var belägna i Stockholm och tio i Solna.

I de tre kommuner där högskoleförberedande program erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor fanns 70 procent av platserna vid de kommunala skolorna i Lidingö, medan det i Stockholm var 44 procent och i Solna 22 procent.

I två av de tre kommuner där yrkesprogram erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor fanns en mindre andel av platserna vid kommunal skola, i Solna 32 procent och i Stockholm 26 procent. I Sundbyberg var 72 procent av platserna vid kommunal skola.

Sökande från klustret

I centrum-klustret fanns 2021 totalt 12 487 folkbokförda ungdomar, varav 10 234 från Stockholm, som sökte till gymnasieskolan. Av samtliga sökande var totalt 10 743 (86 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 88 procent i första hand till högskoleförberedande program och tolv procent till yrkesprogram. Totalt 85 procent sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 86 procent för högskoleförberedande program och 79 procent för yrkesprogram. Ett 50-tal ungdomar sökte i första hand nationellt program utanför samverkansområdet.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i centrum-klustret att öka. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2022 är totalt 42 procent folkbokförda i detta kluster. Enligt prognosen kommer de att utgöra 42 procent även 2030. Av samverkansområdets 16-åringar 2022 är 34 procent folkbokförda i Stockholm. Enligt prognosen kommer de att utgöra 34 procent även 2030.

År	2022	2024	2026	2028	2030
Antal 16-åringar i Stockholm	10 038	10 612	11 048	10 543	10 560
Antal 16-åringar i övriga kommuner	2 238	2 348	2 490	2 365	2 318
Totalt i klustret	12 276	12 960	13 538	12 908	12 878

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2021 var totalt 9 271 ungdomar från kluster centrum, varav 7 528 från Stockholm, antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 86 procent antagna till kommunala och fristående skolor inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar från 56 procent av de antagna från Sundbyberg till 31 procent av de antagna från Lidingö. Från Stockholm var 46 procent antagna vid fristående skolor.

Totalt 859 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 273 till Värmdö gymnasium. 143 var antagna i Nacka och 113 till skolor i Huddinge. Sammanlagt 286 av de 859 var antagna till samhällsvetenskapsprogrammet, 217 till naturvetenskapsprogrammet samt 198 till ekonomiprogrammet. Av de antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret kom 767 från Stockholm.

Av de 425 ungdomar, varav 388 från Stockholm, som antogs till fristående skolor utanför klustret var 175 antagna till det estetiska programmet och 80 till samhällsvetenskapsprogrammet. 258 var antagna till fristående skolor belägna i Nacka.

Vid samma tid var 1 415 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 79 procent till kommunala och fristående skolor inom det egna klustret. Av de 138 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 32 antagna i Haninge och 29 i Nacka. Den totala andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 78 procent från Lidingö till 62 procent från Solna. Från Stockholm var totalt 1 139 antagna till yrkesprogram, varav 64 procent till fristående skolor.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 1 277 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. Av de antagna ungdomarna kom 1 132 från Stockholm. 664 var antagna till kommunala skolor och 613 till fristående skolor. Totalt var 89 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 146 ungdomar från kluster centrum antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2021. Av dessa var 103 antagna till kommunala skolor och 43 till fristående skolor. 103 av de 146 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 75 antagna till nationella program och 71 till det individuella programmet.

Antagning 2021 (2020) av sökande som är folkbokförda inom kluster centrum

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	4 193 (4 283)	3 794 (3 570)	859 (879)	425 (388)	9 271 (9 120)	86 % (86 %)
Yrkesprogram	356 (371)	758 (849)	138 (168)	163 (165)	1 415 (1 553)	79 % (79 %)
Introduktionsprogram	625 (630)	510 (532)	39 (22)	103 (102)	1 277 (1 286)	89 % (90 %)
Gymnasiesärskolan	84 (65)	19 (29)	19 (15)	24 (20)	146 (129)	71 % (73 %)

Antagningen till skolor belägna inom centrum-klustret

På gymnasieskolorna i kluster centrum fanns sammanlagt 13 274 platser på högskoleförberedande program, varav 43 procent vid kommunala gymnasieskolor. Av samtliga platser i klustret fanns 88 procent vid kommunala och fristående skolor belägna i Stockholm. Det fanns 658 vakanta platser vid skolstart, vilket är fem procent av de tillgängliga platserna. 578 av de vakanta platserna fanns vid fristående skolor.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 2 880 platser varav 27 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 472 vakanta platser vid skolstart, 16 procent av de tillgängliga platserna.

De största introduktionsprogrammen i klustret var språkinträdning med 368 antagna och yrkesinträdning med 337 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid sex kommunala och åtta fristående gymnasiesärskolor. Alla kommunala skolor samt fem av de fristående var belägna i Stockholm. Samtliga nio nationella program samt det individuella programmet erbjöds i klustret med totalt 226 platser. Vid skolstart i augusti 2021 var 144 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav 56 till det individuella programmet.

Antagning 2021 (2020) till gymnasieskolor och gymnasiesärskolor belägna inom kluster centrum

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret	Totalt	Totalt
Högskoleförberedande program	5 595 (5 650)	75 % (76 %)	7 001 (6 678)	54 % (53 %)	12 596 (12 373)	658 (701)
Yrkesprogram	696 (737)	51 % (50 %)	1 712 (1 688)	43 % (50 %)	2 408 (2 425)	472 (514)
Introduktionsprogram	652 (663)	96 % (95 %)	748 (788)	68 % (67 %)	1 400 (1 451)	729 (708)
Gymnasiesärskolan	103 (91)	83 % (78 %)	41 (35)	46 % (66 %)	144 (126)	82 (117)

Efter gymnasietiden

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Genomströmning – att fullfölja gymnasiet på tre år
- Etableringsstatus ett år efter avslutad gymnasieexamen

Genomströmning – gymnasieexamen inom tre år

Ett av målen i samverkansavtalet är att öka genomströmningen och att fler elever ska fullfölja sin gymnasieutbildning på tre år med gymnasieexamen. Det var 989 fler elever antagna till ett nationellt program i gymnasieskolan i Stockholms län 2018 jämfört med 2017 samtidigt som en större andel av de eleverna också gick ut med examen inom tre år i jämförelse med de antagna 2017. Genomgående visar den nationella utvecklingen på en positiv trend där en ökande andel elever totalt sett på nationella program uppnår examen på tre år. En liknande positiv trend syns för länets siffror.

Rikssiffror visar att sedan examensår 2014 (antagna 2011) har andelen elever som tar examen inom tre år på nationella program ökat från 71,4 procent till 79,6 procent för dem med examensår 2021 (antagna 2018). Stockholms län har något högre andel som tar examen inom tre år (70,4 procent) jämfört med rikssnittet (68,8 procent)..

Stora inomregionala skillnader i andelen med examen inom tre år förekommer mellan skolkommunerna i Stockholms län, från 50 procent till 86 procent.

I följande tabell redovisas resultaten för de elever som antogs till gymnasieskolan i Stockholms län 2018 med examensår 2021

Gymnasieskolan	Antagna 25 307	Examen 70,4 %
Nationella program	Antagna 22 291	Examen 79,0 %

Högskoleförberedande program

Program	Antagna 2017	Examen inom 3 år
Ekonomi	4 513	85,0 %
Estetiska	1 813	76,5 %
Humanistiska	185	78,4 %
Naturvetenskap	4 260	82,6 %
Samhällsvetenskap	5 025	80,0 %
Teknik	2 273	75,6 %
Totalt	18 069	80,9 %

Introduktionsprogram

Program	Antagna 2018	Examen inom 3 år
Individuellt alternativ	525	...
Preparandutbildning	328	8,8 %
Programinriktat individuellt val	413	34,1 %
Språkintröduktion	1 261	...
Yrkesintröduktion	489	9,4 %
Totalt	3 016	7,5 %

Yrkesprogram

Program	Antagna 2018	Examen inom 3 år
Barn och fritid	366	65,3 %
Bygg och anläggning	338	68,6 %
El och energi	909	77,0 %
Fordon och transport	369	69,1 %
Handel och administration	412	67,2 %
Hantverk	361	72,9 %
Hotell och turism	129	62,0 %
Industri teknisk	97	95,9 %
Naturbruk	454	72,2 %
Restaurang och livsmedel	249	71,5 %
Riksrekryterande	73	71,2 %
VVS och fastighet	156	69,2 %
Vård och omsorg	309	56,3 %
Totalt	4 222	70,6 %

Etableringsstatus ett år efter gymnasieexamen

Ungdomars etableringsstatus efter gymnasiet skiljer sig åt markant beroende på vilket gymnasieprogram de har gått. De största skillnaderna i etableringsstatus är mellan elever som har gått högskoleförberedande program och yrkesprogram.

Längre ner följer statistik över de ungdomar som slutförde med gymnasieexamen från ett nationellt program 2017/18.

Rikssiffror visar att 51 procent av de ungdomar som slutförde med en gymnasieexamen från ett yrkesprogram år 2017/18 uppnådde en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter avslutade studier. Högst andel etablerade ett år efter gymnasieexamen var inom programmen fordon- och transport, bygg- och anläggning samt vvs- och fastighet, mellan 60 och 69 procent. Drygt 5 procent av de elever som slutförde med en gymnasieexamen från ett yrkesprogram hade gått vidare till högskolestudier ett år efter examen.

Motsvarande rikssiffror för högskoleförberedande program är att 21 procent av eleverna som slutförde med en gymnasieexamen 2017/18 uppnått en etablerad ställning ett år efter avslutade studier.

Högst andel etablerade inom högskoleförberedande programmen var bland de elever som gått ekonomiprogrammet, med 32 procent. Nästan 43 procent av de elever som slutförde med en gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program hade gått vidare till högskolestudier ett år efter examen.

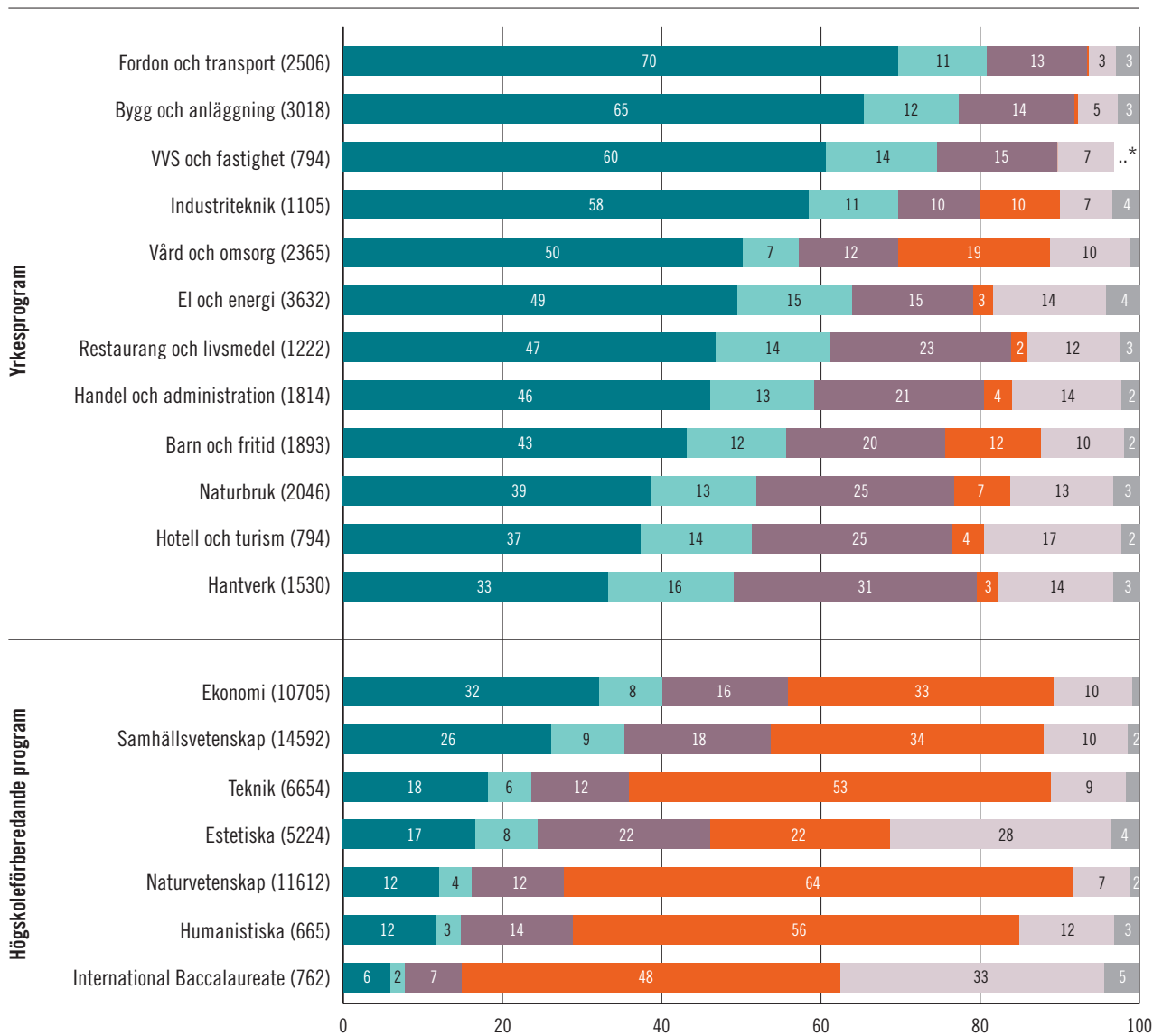
Bland de ungdomar som uppnått en etablerad ställning ett år efter slutförd gymnasieexamen från ett yrkesprogram utgjorde män (56 procent) en större andel än kvinnor (43 procent). Motsvarande siffror för ungdomar med en gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program visar på en nästan helt jämn könsfördelning.

Kvinnor utgjorde en större andel (9,3 procent) än män (2,7 procent) av de som påbörjat högskolestudier ett år efter avslutade gymnasiestudier inom ett yrkesprogram. Motsvarande siffror för ungdomar med en gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program visar på en nästan helt jämt könsfördelning.

Det är en högre andel ungdomar som tagit examen från ett yrkesförberedande program (30,3 procent) som befann sig i osäker eller svag ställning ett år efter avslutade studier jämfört med ungdomar som tagit examen från ett högskoleförberedande program (22,5 procent).

Andel (procent) ungdomar per program med olika etableringsstatus ett år efter gymnasieutbildning av samtliga ungdomar som slutförde examen läsåret 2017/18 – rikssiffror

Källa: Skolverket

Kommentarer:

För teknikprogrammet ingår inte ungdomar som har tagit gymnasieingenjörsexamen. Cirka 450 avgångselever tog gymnasieingenjörsexamen våren 2017.

■ Etablerad ställning
 ■ Osäker ställning
 ■ Svag ställning
 ■ Högskolestudier
 ■ Övriga studier
 ■ Varken arbetar eller studerar

* Observera att om resultatuppgiften baseras på färre än 10 elever visas två prickar (..) istället för utfall.

Behovet av gymnasieplatser i framtiden

I det här kapitlet kan du läsa om:

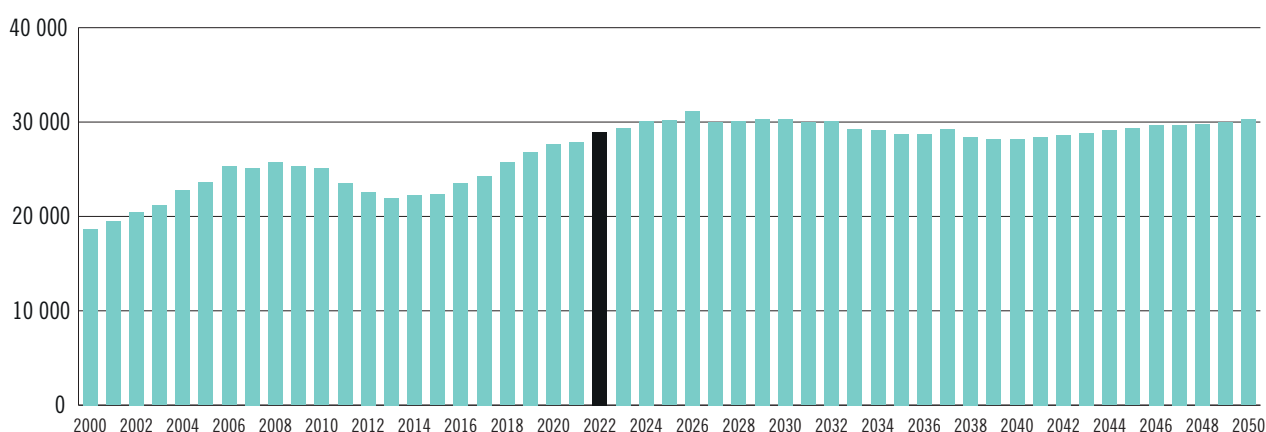
- Ökat antal elever i gymnasiregionen
- Utbud och dimensionering fram till 2031
- Beräknade kostnader fram till 2031

Antalet gymnasieelever ökar

Antalet elever i Stockholms läns gymnasiregion blir fler. Diagrammet nedan visar hur antalet 16-åringar förväntas öka i Stockholms län fram till 2050 enligt Region Stockholms prognos från 2021. För 2031 innebär den senaste prognosen en nedskrivning med drygt 1 400 16-åringar i länet jämfört med den prognos för 2031 som gjordes 2020.

16-åringar 2000–2050

Källa: Region Stockholm

Utbud och dimensionering fram till 2031

Prognossiffrorna är uppdaterade baserat på resultatet av antagningen till gymnasieskolan 2021 och uppdaterade befolkningssiffror från 2021.

Syftet med uträkningarna är att de ska kunna utgöra ett underlag för huvudmännen i deras planering, men också väcka frågor kring utbud och dimensionering av utbildningsplatser, såväl ur ett regionalt som ur ett delregionalt och lokalt perspektiv.

Beräkningarna i tabellerna på nästa sida har gjorts utifrån antagandet att eleverna söker på samma sätt 2031 som 2021.

De nationella programmen

I tabellerna på följande sida visas resultatet av antagningen vid skolstart i augusti 2021 samt antal förstahandssökande, oavsett preliminär behörighet och oavsett hemkommun, inför höstterminen 2022.

Det utbud som kommuner och fristående gymnasieskolor har rapporterat till Gymnasieantagningen Storsthlm inför den preliminära antagningen i år framgår också av tabellerna. Antalet platser 2022 kan förändras inför den slutliga antagningen, liksom antalet förstahandssökande 2022. Fördelningen mellan program och skolor kommer till viss del också att förändras under omvalsperioden i april/maj.

Behovet av antal platser och förväntat antal ungdomar som kommer att söka till nationellt program år 2031 har beräknats utifrån antagningssiffrorna från 2021.

Enligt prognoser från Region Stockholm kommer det att finnas 29 956 16-åringar i samverkansområdet 2031, jämfört med 27 865 förra året. Antalet 16-åringar i årskurs 1 motsvarar cirka 91 procent av antalet 16-åringar enligt prognosen. Av de 16-åringar som antogs i samverkansområdet 2021 var 75,9 procent antagna till högskoleförberedande program och 15,8 procent till yrkesprogram medan 7,2 procent var antagna till introduktionsprogram och 1,1 procent var antagna till gymnasiesärskolan. I prognosen för 2031 har det förväntade antalet 16-åringar fördelats efter detta antagningsresultat.

2021 fanns cirka 5 100 antagna som inte var 16 år. I prognosen för behovet 2031 har därför ytterligare 5 500 personer lagts till. Dessa 5 500 15- och 17–19-åringar som förväntas söka till årskurs 1 har fördelats utifrån antagningsresultatet 2021 för dessa åldersgrupper. Det innebär 36,4 procent till högskoleförberedande program, 21,5 procent till yrkesprogram, 40,4 procent till introduktionsprogram samt 1,7 procent till gymnasiesärskolan.

Av alla som var antagna till gymnasieskolan i augusti 2021 var 91 procent antagna till nationellt program. Av dessa antogs 80 procent till högskoleförberedande program, medan 20 procent antogs till yrkesprogram vilket är samma fördelning som 2020.

I tabellerna på följande sida har prognosen gjorts med hänsyn till respektive programs andel av det totala antalet antagna till högskoleförberedande program respektive yrkesprogram 2021. Behovet av förändrat antal platser till årskurs 1 2031 har sedan jämförts med det antal platser som huvudmännen har anmält inför den preliminära antagningen 2022. Prognosen har gjorts med hänsyn till hur andelen antagna elever till högskoleförberedande program respektive yrkesprogram har sett ut 2021.

Högskoleförberedande program årskurs 1

	Antal elever år 1 vid skolstart 2021 (2020)	Obesatta platser vid skolstart 2021 (2020)	Antal sökande april 2022 (2021) (oavsett behörighet)	Antal platser april 2022 (2021)	Antal skolor som erbjuder programmet 2022 (2021)	Behov av ändrat antal platser år 1 2031 vs april 2022
EK	5 809 (5 536)	102 (98)	6 922 (6 233)	6 206 (5 877)	95 (84)	+ 209
ES	1 916 (1 893)	229 (339)	2 075 (2 017)	2 172 (2 142)	42 (44)	- 58
HU	198 (205)	2 (1)	203 (171)	196 (200)	6 (7)	+ 39
IB	204 (216)	19 (13)	240 (291)	236 (232)	5 (5)	0
NA	4 651 (4 743)	455 (439)	4 754 (4 895)	4 723 (5 158)	94 (88)	+ 447
SA	6 015 (5 971)	370 (325)	6 262 (5 936)	6 594 (6 348)	108 (105)	+ 56
TE	2 424 (2 478)	321 (220)	2 475 (2 244)	2 790 (2 754)	53 (52)	- 112
Totalt	21 217 (21 042)	1 498 (1 434)	22 931 (22 087)	22 917 (22 711)		+ 581

Kommentar: Detta gäller endast platser i årskurs 1, såväl för 2020, 2021 och 2022 som prognosen för 2031.

Yrkesprogram årskurs 1

	Antal elever år 1 vid skolstart 2021 (2020)	Obesatta platser vid skolstart 2021 (2020)	Antal sökande april 2022 (2021) (oavsett behörighet)	Antal platser april 2022 (2021)	Antal skolor som erbjuder programmet 2022 (2021)	Behov av ändrat antal platser år 1 2031 vs april 2022
BA	377 (419)	318 (281)	412 (365)	726 (696)	28 (27)	- 312
BF	507 (596)	289 (134)	531 (584)	762 (819)	29 (30)	- 202
EE	1 124 (1 202)	193 (162)	1 106 (1 074)	1 350 (1 365)	44 (43)	- 104
FT	509 (550)	213 (181)	551 (575)	775 (751)	26 (24)	- 215
HA/FS	565 (576)	117 (118)	454 (523)	726 (712)	31 (31)	- 101
HT	86 (98)	103 (128)	124 (100)	190 (222)	11 (14)	- 97
HV	410 (453)	246 (255)	511 (398)	681 (730)	25 (25)	- 226
IN	103 (100)	77 (81)	150 (128)	202 (163)	9 (8)	- 85
NB	538 (513)	152 (179)	549 (489)	683 (691)	15 (13)	- 88
RL	312 (282)	70 (72)	332 (289)	413 (410)	12 (13)	- 69
VF	191 (200)	130 (146)	154 (179)	297 (332)	14 (14)	- 87
VO	452 (375)	172 (214)	459 (462)	632 (604)	24 (25)	- 130
FX, MX, SX	104 (107)	3 (0)	108 (98)	109 (107)	3 (3)	+ 8
Totalt	5 278 (5 471)	2 063 (1 951)	5 441 (5 258)	7 546 (7 602)		- 1 708

Kommentar: Detta gäller endast platser i årskurs 1, såväl för 2020, 2021 och 2022 som prognosen för 2031.

FX, MX och SX i tabellen ovan avser de tre riksrekryterande yrkesprogrammen Flygteknik, Marinteknik samt Sjöfartsutbildning.

Som framgår i den första tabellen finns behov av ytterligare 581 platser i årskurs 1 på de högskoleförberedande programmen inför höstterminen 2031, jämfört med det antal platser som erbjöds inför den preliminära antagningen till årskurs 1 år 2022. *Denna beräkning förutsätter att samtliga erbjudna platser fylls, vilket innebär att när några skolor har obesatta platser så måste den totala ökningen på andra skolor bli större än 581.*

Utgångspunkten i prognosen är att respektive program har samma andel antagna som i augusti 2021. Detta kan givetvis förändras under de kommande åren – utvecklingen de senaste åren har visat att främst ekonomiprogrammet och teknikprogrammet har ökat. Inför den preliminära antagningen 2022 är ekonomiprogrammet för tredje året det program som har flest antal förstahandssökande även om samhällsvetenskapsprogrammet liksom tidigare år har flest antal platser.

Vid skolstart i augusti 2021 var fem procent av de tillgängliga platserna på högskoleförberedande program obesatta på de kommunala skolorna och nio procent på de fristående skolorna. I oktober 2021 var antalet obesatta platser på dessa program oförändrat.

- Av de totalt 22 715 platser som erbjöds på högskoleförberedande program i samverkansområdet 2021 fanns 23 procent vid kommunala skolor i Stockholm och 29 procent vid fristående skolor belägna i Stockholm.

Prognosen för yrkesprogrammen visar att det inför höstterminen 2031 kommer att finnas en överkapacitet i årskurs 1 med cirka 1 700 platser. Olika insatser görs för att öka antalet sökande till yrkesprogrammen, vilket kan påverka situationen 2031. Jämfört med 2020 ökade antalet antagna till ett fåtal yrkesprogram 2021, främst vård- och omsorgsprogrammet, vilket kan innebära att den överkapacitet av platser som finns på dessa program kan behövas under kommande år, förutsatt att sökmönstret ser likadant ut.

Totalt var 23 procent av de tillgängliga platserna på yrkesprogram obesatta vid skolstart på de kommunala skolorna och 31 procent på de fristående skolorna. I oktober 2021 hade antalet obesatta platser på yrkesprogram totalt ökat med 150.

- Av de totalt 7 341 platser som erbjöds på yrkesprogram i samverkansområdet 2021 fanns nio procent vid kommunala skolor i Stockholm och 25 procent vid fristående skolor belägna i Stockholm.

Introduktionsprogram

Till introduktionsprogrammen var 2 744 elever antagna vid skolstart i augusti 2021. I oktober hade antalet inskrivna i årskurs 1 på introduktionsprogram i samverkansområdet ökat till drygt 3 800 elever. Prognosen utifrån situationen i oktober visar att det 2031 kommer att behövas ungefär 4 800 platser för nya elever, det vill säga en ökning med 1 000 elever. Yrkesintroduktion var det introduktionsprogram som hade flest antagna av introduktionsprogrammen, 851 stycken.

Språkintröduktion hade 618 antagna i augusti 2021. Prognosen för det programmet är särskilt svår att bedöma, eftersom politiska beslut och situationen i omvärlden påverkar i högre grad. Troligen kommer platsbehovet att öka under 2022.

Till flera introduktionsprogram pågår viss antagning kontinuerligt under hela läsåret.

Gymnasiesärskolan

Till gymnasiesärskolan var 325 elever antagna i augusti 2021. Vid samma tid fanns 285 obesatta platser, varav 100 på individuellt program. I oktober hade antalet elever i årskurs 1 ökat till 352. Enligt prognosen kommer det att finnas behov av platser för 390 elever i årskurs 1 år 2031.

- Av de totalt 325 ungdomar som antogs till gymnasiesärskolan i samverkansområdet 2021 var 43 procent antagna till kommunala och fristående skolor belägna i Stockholm.

Elevunderlag

Även om den senaste prognosen från Region Stockholm innebär en nedskrivning av antalet ungdomar i länet så visar den fortfarande att antalet 16-åringar kommer att öka kontinuerligt under kommande år med en topp 2026 för att sedan plana ut under de följande åren. Detta innebär en stadig ökning även av antalet 17–19-åringar, det vill säga elever i högre årskurser i gymnasieskolan. Ökningen av antalet platser i årskurs 1 måste ske kontinuerligt under de närmaste åren för att möta behovet i samtliga årskurser 2031.

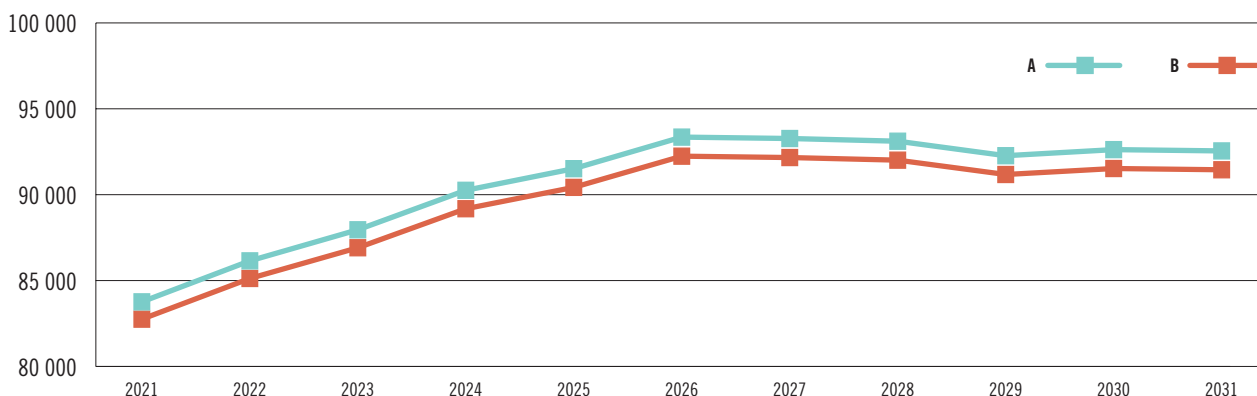
Elevunderlag, 16–18 år, förändring per kluster 2022–2030

I följande sammanställning redovisas prognos från Region Stockholm 2021 som visar förväntat antal ungdomar i åldern 16–18 år som är folkbokförda i Stockholms län. Region Stockholms prognos finns inte kommunfördelad efter 2030.

Håbo kommun, som ligger i Uppsala län, ingår i nordväst-klustret men ungdomarna som bor i Håbo ingår inte i tabellen. I oktober 2021 fanns totalt 860 elever från Håbo i samverkansområdets gymnasieskolor.

Kluster	2022	2024	2026	2028	2030
Nordost	11 011	11 020	11 184	11 088	10 852
Nordväst	11 366	11 954	12 274	12 400	12 714
Syd	13 577	14 082	14 654	14 772	14 724
Öst	13 073	13 670	13 928	13 754	13 938
Centrum	36 056	38 459	40 200	39 994	39 295
Totalt	85 083	89 185	92 240	92 008	91 523

Framskrivning av behov av utbildningsplatser fram till 2031, samtliga årskurser

Kurva A utgår från det faktiska antalet elever som fanns inskrivna i samverkansområdets gymnasieskolor i oktober 2021 enligt UEDB (utbildnings- och elevdatabasen). Utifrån de antalen och utifrån prognosen för antal ungdomar i gymnasieåldern från Region Stockholm har en prognos gjorts fram till 2031.

Kurva B visar antal 16–18-åringar i Stockholms län enligt prognos från Region Stockholm från 2021. Här ingår inte ungdomar från Håbo kommun, vilka i oktober 2021 var totalt 860 i samtliga årskurser i samverkansområdets skolor. Jämfört med Region Stockholms prognos från 2020 så innebär den senaste prognosen en nedskrivning av antalet 16–18-åringar med 3 300 för år 2031.

Som framgår av båda kurvorna i bilden ovan förväntas det faktiska antalet elever i gymnasieskolan i samverkansområdet (kurva A) ligga något högre än antalet 16–18-åringar enligt Region Stockholms prognos men det finns en hög överensstämmelse mellan de två kurvorna.

Som framgår av båda kurvorna kommer behovet av gymnasieplatser att öka i samverkansområdet. Även om de två kurvorna visar något olika antal så visar båda att antalet elever i gymnasieskolan förväntas öka med 9 000 jämfört med 2021. Som kurvorna visar så kommer ökningen av antalet ungdomar i gymnasieskolan att ske under de närmaste åren, med en topp 2026 då gymnasieeleverna förväntas vara 9 600 fler än 2021. Under åren 2027 till och med 2029 förväntas en viss minskning av antalet elever varje år. Under de följande åren förväntas kurvan plana ut.

Antalen i kurvorna i bilden ovan gäller totalt för hela gymnasieskolan, såväl nationella program som introduktionsprogram och för samtliga årskurser. Till dessa antal kommer de ungdomar som går i gymnasiesärskolan. I oktober 2021 var de 1 252 och år 2031 förväntas de vara cirka 1 415.

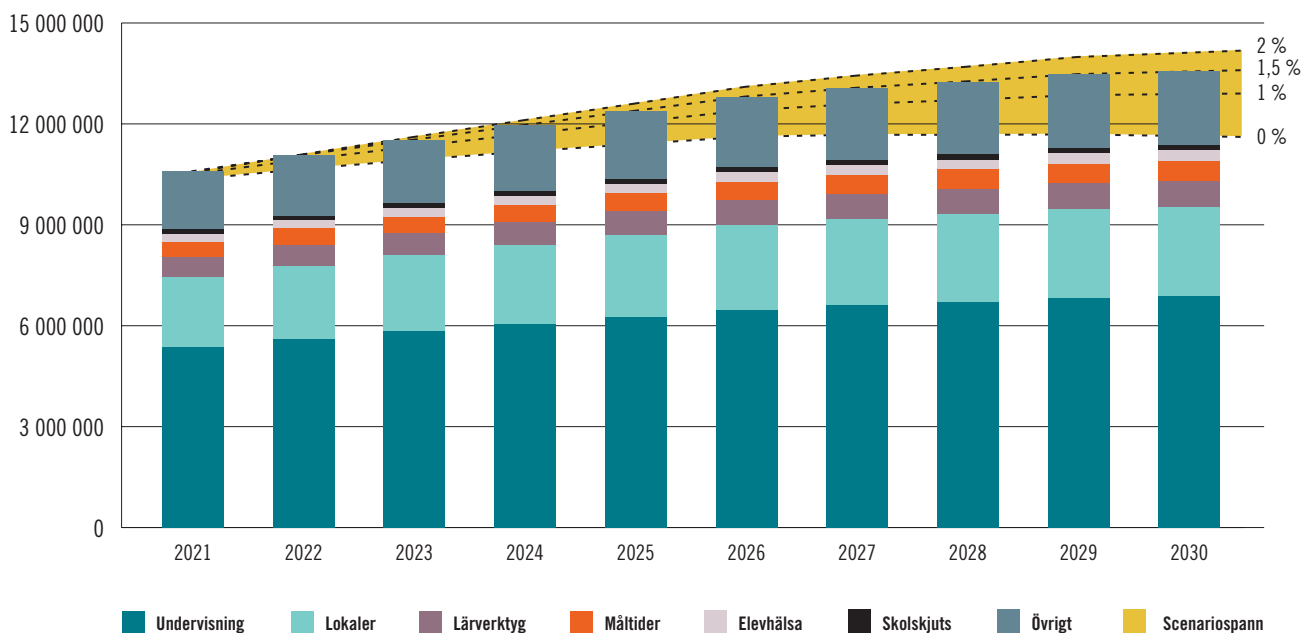
Om pendlingen inom länet fortsätter på samma sätt som i dag så kommer drygt hälften av behovet av platser på högskoleförberedande program och 34 procent av platserna på yrkesprogram att finnas på kommunala och fristående skolor belägna i Stockholm.

Beräknade kostnader fram till 2030

Fler elever – ökade kostnader

Med ett ökat antal elever blir även kostnaderna högre. Våra beräkningar visar en ökning från 11 miljarder till cirka 13,6 miljarder kronor, givet 1,5% årlig uppräknings. Den stora delen av kostnadsökningen är lärarlöner. Med samma lärartäthet innebär elevökningen att 800–1 000 fler lärare behövs. Även lokalkostnaderna kan ha stor betydelse för enskilda skolor eller huvudmän, även om det på totalen inte har så stor effekt.

Framskrivning av gymnasieskolans kostnader 2021–2030 (tkr)

Framskrivningen av kostnaderna är förenad med viss osäkerhet. Det beror på hur elevantalet utvecklas, vilken kostnadsutveckling det blir för de olika kostnadsslagen, hur programpriserna räknas upp, samt hur stor andel av 16–19-åringarna som studerar. Under 2021 räknades inte programpriserna upp, utan lämnades oförändrade. Befolkningsprognoserna har förändrats och studiedeltagandet har ökat. Sammantaget innebär det att framskrivningen har justerats jämfört med förra årets rapport.

